

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs: 800 fr. per jaar

Postcheckrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie: Prof. Mr. Ridder René VICTOR, Britselei 40, Antwerpen

DE VASTE COMMISSIE VAN TAALTOEZICHT

(Tweede semester 1967 en eerste kwartaal 1968)

§ 1. Inleiding.

1. — Dit zesde artikel heeft nog steeds de bedoeling welke voorlag bij de redactie van de voorgaande ⁽¹⁾: de activiteit van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ⁽²⁾ nader bij het publiek brengen, vermits tot dus toe enkel haar jaarverslagen, in zoverre ze in de parlementaire bescheiden opgenomen werden, het enig publicatiemiddel waren van de adviezen uitgebracht door deze commissie. De thans overschouwde periode ligt tussen juli 1967 en 31 maart 1968.

2. — De *samenstelling* van de V.C.T. is dezelfde gebleven in het voormelde tijdvak.

3. — Men heeft inmiddels het einde zien komen van het mandaat van alle in functie gebleven vaste en plaatsvervangende leden van de V.C.T. per 31 maart 1968.

§ 2. Toepassingsfeer (art. 1)

4. — Het Instituut Koningin Elisabeth te Oostduinkerke is een geconcedeerde openbare dienst in de zin van art. 1, 2° van de S.W.T.

Deze instelling is aan de S.W.T. onderworpen, enkel wat betreft de externe aangelegenheden.

V.C.T., Ned. Afd., 19-9-1967, doss. 1984.

5. — De *mutualiteitsverenigingen*, die binnen het raam van de wettelijke devolutie diensten zijn en die wegens hun feitelijke activiteiten met centrale diensten moeten worden gelijkgesteld, moeten aan de partikulieren, die in gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied wonen, in de taal van dat gebied schrijven wanneer uit geen enkel gegeven de keuze van een andere taal door de partikulier zou blijken.

V.C.T., Ned. Afd., 19-9-1967, doss. 2039 ⁽³⁾.

6. — Op 22 december 1966 had de Franse afdeling van de V.C.T. gemeend dat het opschrift « Gendarmerie Nationale - Nationale Gendarmerie » op de rijkswachtkazerne te

B....., gemeente zonder speciale regeling uit het Franstalig gebied, in strijd was met de S.W.T. ⁽⁴⁾.

Nadien werd de *bevoegdheid van de V.C.T. betwist* omdat de rijkswacht afhangt van de militaire overheid en zij derhalve onder de toepassing zou vallen van de wet dd. 30-7-1938 op het gebruik van de talen bij het leger, wet welke een eigen toezichtscommissie instelde.

De Franse afdeling van de V.C.T. bevestigde haar standpunt op 17-10-1967 (doss. 1726/B). Zij redeneerde daarbij als volgt: het is juist dat de rijkswacht deel uitmaakt van de gewapende macht (W. 2-12-1957), maar ze staat onder het gezag van de Minister van Binnenlandse Zaken, burgerlijke overheid, voor de uitoefening van de administratieve politie, de uitvoering van de wetten en besluiten van algemene politie en voor al wat de handhaving van de openbare orde aangaat.

De kwestieuze aanduiding te B..... is duidelijk bestemd om het publiek voor te lichten en niet voor de rijkswachters die de kazerne bewonen, zodat het plaatsen ervan in casu — door de tussenkomst ten andere van het Ministerie van Openbare Werken — niet valt binnen het raam van de bevoegdheden van de Minister van Landsverdediging.

7. — De V.C.T. is onbevoegd om advies uit te brengen over de vraag te weten of de aankondigingen in de pers nopens *gerechtelijke verkopen* en welke uitgaan van gerechtsdeurwaarders gevestigd in gemeenten uit Brussel-Hoofdstad, al dan niet tweetalig moeten zijn (art. 617 wetboek van burgerlijke rechtspleging; art. 37, W. 15-6-1935 en art. 1 S.W.T.).

V.C.T., 26-10-1967, doss. 2024.

9. — De V.C.T. is onbevoegd om te adviseren over de taal of talen gebruikt bij het *opbieden* tijdens het openbaar verkopen van een huis door een notaris in een zuiver Vlaamse stad, vermits die verkoop geen administratieve handeling is.

V.C.T., Ned. Afd., 12-12-1967, doss. 2068.

10. — Vallen onder toepassing van de S.W.T. — het nationaal werk voor oorlogsinvaliden ⁽⁵⁾ — de bestuurscommissies van de Voorzorgskamer van het

Nationaal Pensioenfonds voor mijnwerkers ⁽⁶⁾.

11. — 1. Een *beroep*, ingediend voor een klachtencommissie inzake ouderdomspensioenen, bevat procedurehandelingen, die vallen onder de S.W.T.

Deze handelingen gaan immers uit van administratieve en niet van gerechtelijke organen ⁽⁷⁾.

2. Op de vraag of een in het Frans ingediend beroep, tegen een administratieve beslissing, die in het Nederlands werd gesteld omdat de pensioenaanvraag in laatstgenoemde taal was ingediend, ontvankelijk is voor een te Brussel-Hoofdstad zetelende klachtencommissie zette de V.C.T. voorop :

a) de procedure dient zowel op het niveau van de administratie als van de Commissies te worden voortgezet in de taal waarin ze oorspronkelijk door de pensioenaanvraag werd begonnen ;

b) de indiening door de pensioenaanvrager van een beroep, gesteld in de andere taal waarvan het gebruik te Brussel-Hoofdstad is erkend, kan terzake niet tot gevolg hebben dat het genoemd bescheid onontvankelijk werd.

V.C.T., 14-12-1967, doss. 1948.

12. — Een ambtenaar benoemd tot studiemeester, toezichter, opvoeder en tevens belast met het schoolrestaurant, het onderhoud van de lokalen en het algemeen toezicht van het R.I.T.C.S. en het I.N.S.A.S., is geroepen, uit de aard van gezegde functie, administratieve handelingen te stellen in de zin van art. 1, § 1, 1° S.W.T. ; deze handelingen moeten conform de bepalingen van de S.W.T. worden gesteld, zelfs zo het betrokken personeelslid behoort tot het kader van het onderwijzend personeel.

V.C.T., 18-1-1968, doss. 1846.

§ 3. Artikel 11 § 3 S.W.T.

13. — De V.C.T. was van advies dat de uitzondering, bedoeld in art. 11 § 3 S.W.T., enkel van toepassing is op de diensten, die onder het gezag van de gemeenteraad staan ; gezegd artikel mag niet uitgebreid worden tot niet onder de gemeente ressorterende plaatselijke diensten.

V.C.T., 5-10-1967, doss. 1291.

§ 4. Artikel 17 S.W.T.

14. — De gemeenten uit Brussel-Hoofdstad moeten in hun betrekkingen met de Bijzondere Compensatiekas voor Kinderbijslag voor de Gemeenten, zowel voor de bijdragen als voor de betaling van de bijslagen, gebruik maken van eentalig Nederlandse of eentalig Franse formulieren, naargelang de betrokken personeelsleden behoren tot de ene of de andere taalgroep zoals deze werden bepaald bij Koninklijk Besluit van 30 december 1965.

V.C.T., 21-9-1968, doss. 1268.

15. — Het advies van de gemachtigde ambtenaar van het Bestuur van Stedebouw in verband met bouw- en verkavelingsvergunningen te Sint-Genesius-Rode moet in het Nederlands zijn gesteld.

V.C.T., 21-12-1968, doss. 2016.

16. — Achttien gemeenten van Brussel-Hoofdstad hadden bij de Rijksdienst voor maatschappelijke zekerheid een enig *inschrijvingsnummer* in het Frans genomen. Een gemeente deed het uitsluitend in het Nederlands.

De Vice-Gouverneur van Brabant, regeringscommissaris voor de hoofdstad van het Rijk, meende dat deze handelingen onverenigbaar waren met het bepaalde in art. 17, § 1, A, 6° en B, 1° van de S.W.T.

De gemeenten werden derhalve uitgenodigd een globaal *Frans* inschrijvingsnummer te nemen voor het per-

soneel dat tot de franse taalgroep behoort en een globaal *Nederlands* inschrijvingsnummer voor het personeel dat tot de nederlandse taalgroep behoort.

De *kwartaalaangiften*, over te maken aan de R.M.Z., moeten door die gemeenten in het Frans of het Nederlands opgesteld worden, al naargelang de taalgroep van het personeel waarop die aangiften betrekking hebben.

Ook moeten de *driemaandelijke bijdragebonds* door de gemeenten ingevuld worden in het Frans of in het Nederlands volgens de taal van de groep waarbij het betrokken personeelslid behoort ⁽⁸⁾.

§ 5. Artikel 19 S.W.T.

17. — Een Nederlandstalig inwoner uit Vilvoorde kan eisen dat hem een uitsluitend in het Nederlands gestelde rekening wordt aangeboden voor het verplaatsen van zijn auto in opdracht van de politie van een gemeente uit Brussel-Hoofdstad (art. 19 en 50 S.W.T.).

V.C.T., 30-11-1967, doss. 1993.

§ 7. Artikel 42 S.W.T.

18. — 1° Het taalgebruik door private bedrijven, welke in het Nederlands taalgebied zijn gevestigd, is vrij wat de correspondentie met de centrale diensten betreft.

2° De dossiers betreffende private bedrijven gevestigd in gemeenten zonder speciale regeling in het Nederlands taalgebied, moeten in centrale diensten in het Nederlands worden gesteld.

Zijn de private bedrijven echter gevestigd in een randgemeente of een gemeente met speciale taalregeling uit gezegd gebied, moeten hun dossiers door de betrokken dienst behandeld worden als deze van partikulieren (art. 39, § 1 en 17 S.W.T.).

3° In het Nederlands wordt geantwoord zo de private bedrijven gevestigd zijn in zuiver nederlandstalige gemeenten ; in de taal waarvan het privaats bedrijf gebruik heeft gemaakt zo het gevestigd is in een randgemeente of in een gemeente met speciale regeling.

Hetzelfde geldt voor de af te leveren vergunningen.

V.C.T., 12-10-1967, doss. 1949 ⁽⁹⁾.

§ 8. Artikel 43 S.W.T.

19. — De V.C.T. heeft voor de eerste maal een advies uitgebracht over een voorstel tot afwijking op de regel van de numerieke gelijkheid tussen de directiebetrekkingsen.

V.C.T., 16-11-1967, doss. 2027.

20. — Ondervraagd over de interpretatie van art. 43, § 3, 3°, van de wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken gecoördineerd op 18 juli 1966 heeft de afdeling administratie van de Raad van State vastgesteld dat de term « diploma », in die bepaling gebruikt, niet beperkend mag worden opgevat, maar dat hij moet worden geïnterpreteerd als een verzamelterm waarvan de inhoud niet beperkt is tot de diploma's vereist van de rijkspersoneelsleden om te worden toegelaten tot niveau 1. Die term omvat ook de getuigschriften, akten en brevetten van de gedane studies. De Raad van State is eveneens van oordeel dat de ambtenaar, om vrijstelling van het taalexamen opgelegd voor de toelating tot het tweetalig kader te bekomen, zich slechts kan beroepen op het diploma dat het bewijs levert van de op het hoogste niveau gedane studiën ⁽¹⁰⁾.

§ 9. Artikel 50 S.W.T.

21. — De private geneesheer, die bij een kinderbewaarplaats van een gemeentebestuur uit Brussel-Hoofdstad

prestaties levert naar aanleiding van de zuigelingenconsultaties mits vergoeding per prestatie, kan niet aan een taalexamen worden onderworpen.

Die private geneesheer is een private medewerker; zulks ontslaat het gemeentebestuur evenwel niet van de toepassing van de S.W.T. in verband met het te woord staan van de personen die zich voor of met hun zuigelingen aanbieden, voor zover die personen het Nederlands of het Frans gebruiken.

Zo deze consultaties aanleiding geven tot het aanleggen van dossiers en steekkaarten door de geneesheer, moeten deze gesteld zijn in de taal die door het gemeentebestuur zou moeten gebruikt worden, indien de consultaties door een geneesheer-personeelslid van het gemeentebestuur mochten zijn geschied.

V.C.T., 15-2-1968, doss. 2107.

§ 10. Artikel 52 S.W.T.

22. — Is in strijd met de wet:

A. het publiceren in het Belgisch Staatsblad van wijzigingen van haar statuten in het Frans door een bedrijf in de zin van art. 52 S.W.T., waarvan de exploitatiezetel gevestigd is in een louter Vlaamse gemeente. De notaris moet de medewerking van zijn ambt weigeren wanneer hij weet of moet weten dat een akte in strijd is met de wet ⁽¹¹⁾.

B. het publiceren in het Belgisch Staatsblad van de oproeping voor de algemene vergadering in het Frans en in het Nederlands door een dito bedrijf;

V.C.T., Ned. Afd., 10-10-1967, nr. 2058; 17-10-1967, doss. 2067; 2065 A, B en C.

C. de eentalige Franse publicatie van een oproeping voor de algemene vergadering door een dito bedrijf;

V.C.T., Ned. Afd., 10-10-1967, doss. 2060.

D. het afleveren aan een klant uit het Franse taalgebied, van een volledig tweetalige factuur.

V.C.T., Franse Afd., 6-6-1967, doss. 1936 ⁽¹²⁾.

E. het stellen in het Frans door een bedrijf, gevestigd in een louter Vlaamse gemeente, van een wijziging van het contract van haar handelsvertegenwoordiger. Bedoelde wijziging moet in het Nederlands gesteld zijn, ook al is het origineel contract in een andere taal gesteld ⁽¹³⁾.

V.C.T., Ned. Afd., 17-10-1967, doss. 2017.

23. — De fiskale fiche, welke aan de Documentatiedienst der belastingen te Brussel wordt gestuurd door bedrijven als bedoeld in art. 52 S.W.T. en die gevestigd zijn in Brussel-Hoofdstad moet in het Nederlands zijn gesteld wanneer zij betrekking heeft op Nederlandssprekend personeel en in het Frans wanneer zij betrekking heeft op franssprekend personeel ⁽¹⁴⁾.

V.C.T., 1-2-1968, doss. 1781.

24. — Voor de toepassing van de sociale wetgeving op het gemeentelijk en gelijkgesteld personeel van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, dienen de betrokken plaatselijke overheden, ter wille van het feit dat hun personeel tot twee taalgroepen behoort, voor dit personeel een inschrijvingsnummer zowel in de ene als in de andere landstaal te hebben bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, alsmede bij alle andere openbare instellingen of organisaties die in het kader van de sociale wetgeving met een bijzondere taak zijn belast; de bescheiden, die zij in het kader van genoemde wetgeving aan hun personeel dienen af te geven, moeten worden gesteld in de taal van de taalgroep waartoe het personeelslid behoort ⁽¹⁵⁾.

V.C.T., 1-2-1968, doss. 2092.

25. — Aangeklaagd werd dat een geneesheer uit Oostende de medische dossiers met betrekking tot personeels-

leden van een bedrijf aldaar eentalig in het Frans stelt.

Vermits bedoelde geneesheer in opdracht van een privaats financiebedrijf handelt bij arbeidsongeschiktheid van een bediende, moeten kwestieuze dossiers in het Nederlands zijn gesteld.

V.C.T., Ned. Afd., 13-2-1968, nr. 2041.

26. — Aangeklaagd werd dat door een kliniek in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlands taalgebied aan een Nederlandssprekend personeelslid in het Frans gestelde formulieren werden overhandigd, nl. een werkloosheidsattest, een attest in verband met het vakantiegeld en een vooropzeg.

Zo private klinieken vaak opdrachten kunnen vervullen binnen het raam van een wettelijke devolutie en dan in die mate met diensten gelijkgesteld moeten worden, behoren zij niet, buiten het kader van die wettelijke evolutie, tot de nijverheids-, handels- of financiebedrijven als bedoeld in artikel 52 S.W.T. Terzake is gezegd artikel niet toepasselijk, maar gezegde kliniek is een privaats bedrijf in de zin van art. 41 S.W.T., zodat het attest van werkloosheid (C 4), dat uitgaat van de Nationale Dienst voor Arbeidsvoorziening en werkloosheid, in het Nederlands aan bewuste kliniek moest worden gezonden.

V.C.T., Ned. Afd., 13-2-1968, doss. 2102.

27. — Het contract, waarbij een bediende op proef wordt aangenomen, is een akte voorgeschreven door de wetten en reglementen en tevens een akte bestemd voor het personeel.

Zo bewust contract is gesteld in strijd met art. 52 S.W.T., is het niet nietig doch moet het vervangen worden overeenkomstig artikel 59 S.W.T.

V.C.T., 29-2-1968, doss. 2089.

28. — Een Nederlandstalig werknemer, die in het Nederlandstalig gebied woont en bij een in hetzelfde taalgebied gevestigd uitbetalingsorganisme is aangesloten, moet het bewijs van gedeeltelijke werkloosheid, model C 3/2, dat voor de indiening van de aanvraag voor werkloosheidsuitkeringen wordt uitgereikt, in het Nederlands ontvangen.

V.C.T., 14-3-1968, doss. 2036.

29. — Het behoort de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid aan de centrale diensten of uitvoeringsdiensten alsmede aan de plaatselijke diensten uit Brussel-Hoofdstad, die vragen om hun personeel in een taal in te schrijven, te signaleren dat deze procedure niet conform de S.W.T. is en dat zij een dubbel inschrijvingsnummer dienen aan te vragen.

Gegronnd werd tevens de klacht bevonden tegen een reeks centrale en plaatselijke diensten uit Brussel-Hoofdstad die slechts een franstalig inschrijvingsnummer bezitten zo voor hun Franstalig als voor hun Nederlandstalig personeel.

V.C.T., 28-3-1968, dossier 2092/B.

30. — Het contract met een nederlandstalig bediende, die woont in het Nederlandse taalgebied en tewerkgesteld is in een bijhuis van een firma in een zuiver Nederlandstalige stad, is ten onrechte in het Frans gesteld en moet vervangen worden.

V.C.T., Ned. Afd., 26-3-1968, doss. 2192.

31. — Klacht werd ingediend omdat een firma te Leuven aan de personeelsleden, die in het Nederlands taalgebied wonen en bij die firma tewerkgesteld zijn, een tweetalige mededeling in verband met de arbeidsopzegging heeft toegestuurd.

«... Overwegende dat de aangeklaagde feiten zijn be-
wezen;

Overwegende dat de vooropzegbrief is voorgeschreven
bij artikel 14 van de op 20 juli 1955 gecoördineerde wetten
op het bediendencontract; dat het dus een bescheid is dat
is voorgeschreven bij de wetten en reglementen;

Overwegende dat het stuk tevens een bescheid is dat
bestemd is voor het personeelslid omdat dit de voornaam-
ste belanghebbende is (vgl. uitspraak van de werkrecht-
raad van Gent, 2e Kamer voor bedienden, dd. 5-7-1966 —
Rechtskundig Weekblad 1966-67, kol. 269-270);

Overwegende dat de toepassing van artikel 52, § 1, van
de S.W.T. niet beperkt blijft tot de bescheiden van inwen-
dige orde, voorgeschreven door de directie of het beheer
van de N.V. rechtstreeks voor het personeel uitgevaardigd
en bestemd, maar dat genoemd artikel al de akten en be-
scheiden bedoelt, voorgeschreven bij de wetten en regle-
menten en onder deze diegene die het personeel aanbe-
langen; dat een andere uitleg van het woord «bestemd»
vanwege de werkgever als onjuist moet verworpen worden
en als een middel tot wetsontduiking moet bestempeld wor-
den (vgl. bevelschrift vrederechter van Wetteren, dd.
4-10-1966 — Rechtskundig Weekblad, 9 april 1967,
kol. 1503-1504);

Overwegende dat naar luid van artikel 52, § 1, 1e lid,
voor de akten en bescheiden die voorgeschreven zijn bij
de wetten en reglementen en voor die welke bestemd zijn
voor hun personeel, de private nijverheids-, handels- of
financiële bedrijven de taal gebruiken van het gebied waar
hun exploitatiezetel of onderscheiden exploitatiezetels ge-
vestigd zijn;

Overwegende derhalve dat kwestieuze vooropzegbrief
in het Nederlands moest zijn gesteld;

Overwegende dat het bijvoegen van een vertaling voor
bedienden die het Nederlandse taalgebied bewonen onwet-
tig is tenzij die bedienden het bewijs leveren dat zij het
Nederlands niet kennen;

Om deze redenen besluit te adviseren.

Artikel 1. — Het verzoek dd. 21-3-1968 (dossier nr. 2193)
is ontvankelijk en gegrond. De vooropzegbrief, waarvan
te voren sprake is, is in strijd met de wet; hij moet eentalig
in het Nederlands worden toegezonden aan hen die in het
Nederlands taalgebied wonen, ten ware zij het bewijs
leveren dat zij het Nederlands niet kennen... »

V.C.T., Ned. Afd., 26-3-1968, doss. 2193.

§ 11. Artikel 59 S.W.T.

32. — De V.C.T. verklaart zich onbevoegd om te advise-
ren over de vraag te weten welke vrederechter *rationi loci*
bevoegd is voor de toepassing van art. 59 S.W.T.

V.C.T., 26-10-1967, doss. 1892.

Artikel 59 legt aan de griffier niet op akten of be-
scheiden van private bedrijven te weigeren, wanneer deze
naar vorm in strijd met de bepalingen van artikel 52 wer-
den opgemaakt. Het schrijft hem alleen voor de procedure
toe te passen van de aanmaning tot vervanging van die
stukken; die procedure geeft eventueel aanleiding tot een
bevelschrift van de vrederechter tot toevoeging van een
vertaling.

Anderzijds stellen de gecoördineerde wetten op de han-
delsvennootschappen en het koninklijk besluit van 21 mei
1873 termijnen vast waarbinnen de doorzending naar het
Belgisch Staatsblad van de ter griffie neergelegde stukken
en de bekendmaking ervan op straffe van schadevergoeding
moeten geschieden.

De bepalingen van beide wetten moeten tegelijk nage-
leefd worden; trouwens de ene staat de toepassing van de
andere geenszins in de weg, zodat een wijziging van het
koninklijk besluit van 21 mei 1873 niet nodig wordt ge-
acht (16).

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht,

«Gelet op het verzoek waarbij het feit wordt aange-
klaagd dat door de diensten van de Generale Staf, Alge-
mene Directie der Aankopen, Afdeling overeenkomsten
van leveringen — Luchtmacht — bij een aanbesteding (...) de
stukken betreffende de aanbesteding en uitvoering van
de leveringen en zelfs de briefwisseling met de firma uit
Nederland, die haar offerte in het Nederlands had gedaan,
in het Frans gesteld waren;

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6, van de
op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van
de talen in bestuurszaken (S.W.T.);

Overwegende dat uit het onderzoek is gebleken:

1) dat het bestek in het Nederlands en het Frans was
gesteld;

2) dat de behandeling in binnendienst in het Frans ge-
schiedde;

3) dat de toewijziging in het Frans geschiedde;

Overwegende dat verder in het dossier geen andere
briefwisseling met de kwestieuze firma werd aangetroffen;

Wat 1° betreft :

Overwegende dat het bestek bij openbare aanbeste-
dingen een mededeling is die rechtstreeks aan het publiek
is gericht; dat die mededeling welke rechtstreeks aan het
publiek wordt gericht, door een centrale dienst in het Ne-
derlandse en het Frans moet zijn gesteld overeenkomstig
artikel 40, 2e lid van de S.W.T.; dat dus ter zake de wet
werd nageleefd;

Wat 2° betreft :

Overwegende dat de levering te Zellik moest geschie-
den; dat dus krachtens artikel 39, dat naar artikel 17 van
de S.W.T. (in casu art. 17, § 1, A, 1°) verwijst, de behan-
deling in binnendienst bij een centrale dienst in het Ne-
derlandse moet geschieden wanneer de zaak uitsluitend gelo-
caliseerd of localiseerbaar is in het Nederlandse taalge-
bied; dat dus ter zake de wet werd miskend;

Wat 3° betreft :

Overwegende dat door de toewijzing een contract ont-
staat en dus een betrekking tussen een centrale dienst en
in casu een particulier;

Overwegende dat voor de toewijzing de centrale diensten
overeenkomstig artikel 41 van de S.W.T. die van de drie
talen moeten gebruiken waarvan de betrokkene zich heeft
bediend doch dat aan de private bedrijven, die gevestigd
zijn in een gemeente zonder speciale regeling uit het Ne-
derlandse of in het Franse taalgebied, moet geantwoord
worden in de taal van dat gebied;

Overwegende dat het kwestieuze bedrijf noch in het
Nederlandse noch in het Franse taalgebied is gevestigd
en dus met een particulier moet worden gelijkgesteld;

Overwegende dat die particulier voor de inschrijving het
Nederlands gebruikte;

Overwegende dat de centrale dienst voor de bewuste
toewijzing het Nederlands had moeten gebruiken;

Om deze redenen besluit te adviseren:

Artikel 1. — Het verzoek (...) is ontvankelijk. Het is
niet gegrond wat punt 1 betreft.

Het is gegrond wat de punten 2 en 3 betreft.

Voor de behandeling in binnendienst en de toewijzing
had het Nederlands moeten zijn gebruikt... »

V.C.T., 15-2-1968, doss. 2040.

35. — Door een centrale dienst van het Ministerie van
Landsverdediging zijn ten onrechte in het Frans gesteld
de bescheiden van het dossier voor het reinigen van water-
tanks, nl. de toewijzing en de briefwisseling met de aan-

nemers, die in het Nederlands taalgebied woonachtig zijn. (art. 41 § 2 S.W.T.)

V.C.T., 21-3-1968, doss. 1966.

§ 13. - Begroting.

36. — De begrotingen en de rekeningen van de *Kerk-fabrieken* van de parochies, de hulpkerken en de kapellen die te Brussel-Hoofdstad zijn gelegen, dienen in het Frans en in het Nederlands te worden voorgelegd ⁽¹⁷⁾.

V.C.T., 12-10-1967, doss. 1712.

§ 14. - Berichten en Mededelingen.

37. — Is in strijd met de wet: A) een tweetalig verkeersbord nabij een station in een zuiver Franse gemeente geplaatst door een plaatselijke dienst van de N.M.B.S. (art. 11 § 1).

V.C.T., Fr. Afd., 8-9-1966, doss. 1967.

B) het bestaan van borden met de woorden « Danger de mort - doodsgevaar » aan een treinoverweg in een gemeente zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied, aldaar geplaatst door de N.M.B. ⁽¹⁸⁾.

V.C.T., Fr. Afd., 24-11-1966, doss. 1635 en 6-6-1967, doss. 1885.

C) het verlenen van toelating door de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen om in haar lokalen en stations berichten en mededelingen voor het publiek aan te brengen die niet conform de S.W.T. zouden zijn gesteld.

V.C.T., Fr. Afd., 8-2-1967, doss. 1485.

D) het stellen van tweetalige mededelingen, facturen en briefomslagen door de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij, bestemd voor de inwoners der gemeente Dilbeek, vermits aldaar uitsluitend het Nederlands moet worden gebruikt ⁽¹⁹⁾.

Vermits de watervoorziening een gemeentelijke opdracht is en de betrekkingen tussen de gemeente Dilbeek en gezegde maatschappij bij contract geregeld zijn, dient de B.I.W. de aan de gemeente opgelegde taalverplichtingen na te komen.

V.C.T., 19-9-1967, doss. 1983.

E) een aanwervingsbericht dat door de C.O.O. van Moeskroen uitsluitend in het Frans in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd;

— de latere publicatie van eenzelfde bericht, ditmaal uitsluitend in het Nederlands.

V.C.T., 5-10-1967, doss. 1964.

F) het feit dat de R.T.T. in haar publieke telefoonkabinen tweetalige opschriften aanbrengt te Namen.

V.C.T., Franse Afd., 17-10-1967, doss. 1955.

G) het aanbrengen van eentalige Franse aanplakbiljetten in de Brusselse agglomeratie door het Gemeentekrediet van België.

V.C.T., 18-1-1968, doss. 2047.

H) de eentalige reclame gevoerd door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas zowel in de Brusselse trams als op de plaatsen die voor de openbare aanplakkingen te Brussel-Hoofdstad zijn gereserveerd.

V.C.T., 15-2-1968, doss. 2137 en 8-2-1968, doss. 2081/B.

38. — De berichten en mededelingen voor het publiek, die uitgaan van het « Station Expérimentale du Centre scientifique et technique de la Construction » te Limelette,

moeten tweetalig zijn gesteld (art. 1 § 1, 2°, 1 § 2, 4°, tweede lid en 46 § 1 S.W.T.)

V.C.T., Franse Afd. 21-2-1967, doss. 1765 ⁽²⁰⁾.

39. — De publiciteit die de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid aan het publiek richt in de bioscopen van Brussel-Hoofdstad, dient in het Nederlands en in het Frans te worden opgemaakt.

V.C.T., 11-5-1967, doss. 1791; in dezelfde zin werd op dezelfde datum geadviseerd t.o.v. Sabena (doss. 1791-1816).

40. — 1. De uurregeling van de treinen, aangeplakt in het station te Charleroi-Zuid, moet uitsluitend in het Frans gesteld worden; tweetalige of eentalige Nederlandse zijn in strijd met de S.W.T. (art. 11, § 2).

2. De namen van de steden of gemeenten van de bestemming der treinen, die gelegen zijn in het Nederlands taalgebied, moeten uitsluitend in het Frans aangeduid worden, in het station te Charleroi-Zuid, telkens een wettelijke vertaling van die benamingen bestaat.

3. De louter privé publiciteit, welke op de uurroosters van de N.M.B.S. voorkomt, valt niet onder de toepassing van de S.W.T.

V.C.T., Franse Afd., 13-6-1967, doss. 1852.

41. — De « Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid » mag in een agentschap in een louter Vlaamse gemeente, zelfs indien het gehouden wordt door een privaat medewerker, enkel Nederlandse berichten en mededelingen laten aanbrengen.

V.C.T., Ned. Afd., 19-9-1967, doss. 1987/A; in dezelfde zin werd t.o.v. het Gemeentekrediet van België op hetzelfde gebied geadviseerd (V.C.T., Ned. Afd. 1966-1967, doss. 1987/B).

« Gelet op het verzoek waarbij leden van de Commissie vragen dat de taalregeling van toepassing op de berichten en mededelingen en diens gevolg op de formulieren uitgaande van de centrale diensten, opnieuw zou worden onderzocht;

« Overwegende dat het gestelde probleem in feite enkel de toepassing van het tweede lid van artikel 40 van de S.W.T. betreft, d.w.z. de taaregeling van de berichten en mededelingen die de centrale en gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek richten, alsmede de formulieren die de hogergenoemde diensten zelf ter beschikking stellen van het publiek; dat er inderdaad geen enkele moeilijkheid rijst wat de toepassing van het 1ste lid van genoemd artikel 40 betreft;

« Overwegende dat het verzoek, wat de berichten en mededelingen betreft, in feite al de wijzen van publicatie bedoelt die voor de verspreiding ervan worden gebruikt: aanplakkingen in de administratieve gebouwen en op de openbare weg; in de treinen; huis aan huis uitdeling door de posterijen of door andere verspreidingsmiddelen; publicatie in de pers in het algemeen, dagelijks of periodiek; aankondigingen, mondeling of op het scherm in de schouwburgzalen;

« Overwegende dat eveneens onderscheid dient te worden gemaakt voor de formulieren naargelang zij in de lokalen van de centrale en gelijkgestelde diensten ter beschikking van het publiek worden gesteld of aan het publiek worden gestuurd in de gebieden van het land;

« Overwegende dat het past a priori te preciseren dat de bij artikel 40, 2de lid bepaalde taalregeling die hierna nader zal worden verklaard, eveneens dient te worden toegepast wanneer de centrale en gelijkgestelde diensten een beroep doen op private medewerkers in de betekenis van artikel 50 van de S.W.T.;

« Overwegende overigens dat de Commissie in haar advies nr. 1235, dd. 24 juni 1965, heeft gemeend dat de bevoordelingen « in het Nederlands en in het Frans » zoals zij o.m. voorkomen in artikel 40, 2de lid van de S.W.T.

(vroeger art. 29, 2de lid van de wet dd. 2 augustus 1963), moeten begrepen worden in de zin dat al de teksten gelijktijdig en integraal in de twee talen moeten voorkomen op het document; dat men dienaangaande dient te preciseren dat genoemd advies moet worden geïnterpreteerd in de zin dat het slechts betrekking heeft op de publikatiemodaliteiten en dit voor de gevallen dat de (N. F.) tweetaligheid is vereist en de gelijkheid tussen de twee talen, krachtens de wet, dient te worden verzekerd; dat dit eveneens het geval is voor de adviezen die door de Commissie later in dezelfde geest werden uitgebracht;

« Besluit volgend advies uit te brengen :

« 1. Berichten en mededelingen aan het publiek.

Gelet op de aard en de taak van de centrale en gelijkgestelde diensten, strekt hun werkingssfeer, — zoals de wet het trouwens expliciet bepaalt — zich uit tot het gehele land. Hun berichten en mededelingen hebben dus in principe en a priori betrekking op de ganse bevolking en in hoofdzaak op de twee grote taalgemeenschappen. Het is dus normaal dat de wetgever in artikel 40, 2de lid, heeft bepaald dat deze berichten en mededelingen in het Nederlands en het Frans zouden worden gesteld, wanneer zij rechtstreeks aan het publiek worden gericht, zonder een beroep te doen op de plaatselijke of gewestelijke diensten.

« Deze vaststelling kan echter niet insluiten dat de kwestieuze diensten steeds en in alle gevallen de verplichting en zelfs het recht zouden hebben zich gelijktijdig in het Nederlands en in het Frans tot het publiek te richten.

« Uit de parlementaire werkzaamheden van de wet dd. 2 augustus 1963 blijkt inderdaad duidelijk dat een van de doeleinden van de wetgever van 1963 is geweest de taalhomogeniteit van de eentalige gebieden te bewaren en zelfs te verstevigen. Afgezien van het feit dat het systematisch gebruik van de tweetaligheid voor deze gebieden van geen nut is, zou deze tweetaligheid bovendien klaarblijkelijk indruisen tegen de wil van de wetgever.

« Bovendien, indien men naar de nota van de Regering verwijst die in het verslag St.-Remy (doc. 331-28, K. zitt. 1961-1962, blz. 36) is opgenomen, kan men i.v.m. de centrale diensten het volgende lezen :

« Deze berichten en mededelingen aan het publiek alsook de formulieren die aan het publiek ter hand gesteld worden, blijven beheerst door de thans vigerende regelen ». Die regelen waren het voorwerp van artikel 6, § 2 van de wet van 28 juni 1932. Welnu, zowel uit de rechtspraak van de Commissie van 1932 als uit van de Regering uitgaande onderrichtingen (cfr. omzendbrief van 31 mei 1935) blijkt dat deze bepaling werd geïnterpreteerd in de zin dat de eentaligheid de regel was voor al de berichten en mededelingen die de centrale en gelijkgestelde diensten aan het publiek uit de homogene gemeenten richtten, terwijl het gebruik van de tweetaligheid slechts vereist was voor de berichten en mededelingen die door de betrokken diensten rechtstreeks aan het publiek werden gericht, hetzij in of op hun gebouwen, hetzij in de gemeenten van de Brusselse agglomeratie of in de gemeenten die een taalminderheid van minstens 30 % bezaten.

« Deze interpretatie die zonet conform de letter van artikel 6, § 2, dan toch conform de geest van de wetgeving van 1932 is, kan als grondprincipe voor de toepassing van artikel 40, 2de lid gehandhaafd blijven, op voorwaarde dat er sommige verbeteringen worden in aangebracht die hierna zullen worden uiteengezet en die rekening zullen houden met de bijzondere modaliteiten van sommige berichten en mededelingen.

« Ten gunste van deze interpretatie van artikel 40, lid 2 kan men nog twee aanvullende argumenten laten gel-

den : in de eerste plaats zou de letterlijke toepassing van de bepaling in sommige gevallen tot onlogische toestanden leiden, in die zin dat hetzelfde bericht dat een centraal bestuur in een gemeente zonder speciale regeling zou publiceren, hetzij tweetalig, hetzij eentalig zou dienen te zijn, naargelang het rechtstreeks of door tussenkomst van de plaatselijke diensten zou worden gepubliceerd. De wetgever heeft dergelijke toestanden zeker niet gewenst.

« In de tweede plaats dient men niet uit het oog te verliezen, indien de werkkring van de centrale of gelijkgestelde diensten in principe het ganse land bestrijkt, het kan gebeuren dat sommige berichten of mededelingen, ter wille van hun aard, slechts voor de burgers van een enkele gemeenschap van belang zijn (bv. : reclame voor culturele manifestaties die door de K.M.S. in een homogeen gebied worden ingericht). Ook in dit geval zou het gebruik van de tweetaligheid voor de reclame in het betrokken gebied onlogisch zijn. De Commissie heeft trouwens terzake reeds stelling genomen (z. advies nr. 1221/A, dd. 13-1-1966).

« Uit wat voorafgaat blijkt dat men noodzakelijk aan artikel 40, 2de lid, een genuanceerde interpretatie dient te geven, die in de mate van het mogelijke tegelijk rekening houdt met de letter en de geest van de wetgeving van 1963, alsmede met de rechtspraak van de wet van 1932.

« 1. Berichten en mededelingen van de centrale en gelijkgestelde diensten, die rechtstreeks ter kennis van het publiek worden gebracht door aanplakbiljetten.

« De rechtspraak van de wet van 1932 zou eenvoudigweg kunnen worden aangenomen : bijgevolg zouden de officiële berichten en mededelingen tweetalig zijn in en op de gebouwen van genoemde diensten, in de gemeenten uit Brussel-Hoofdstad, in de randgemeenten en in de taalgrensgemeenten. In deze laatste twee gevallen dient vanzelfsprekend voorrang te worden verleend aan de taal van het gebied.

« Uiteraard rijst er een probleem voor het Duitse taalgebied, daar artikel 40, 2de lid, het Duits niet vermeldt voor de berichten en mededelingen, dan wanneer het daarentegen bepaalt dat in het Duits gestelde formulieren zullen ter beschikking kunnen worden gesteld van de inwoners van het betrokken gebied. Dienaangaande uit de Commissie de wens dat de centrale en gelijkgestelde diensten, in de mate van het mogelijke, een beroep zouden doen op de plaatselijke diensten voor de aan deze inwoners gerichte berichten en mededelingen.

« 2. Berichten en mededelingen van de centrale en gelijkgestelde diensten, die door de private pers (dagbladen, tijdschriften, revues, enz...) worden gepubliceerd.

« Deze berichten dienen te worden gesteld in de taal van de publikatie, zelfs indien zij over het ganse land worden verspreid. De lezer die een in een bepaalde taal gestelde publikatie koopt, moet normaal verwachten dat hij er slechts teksten in genoemde taal zal vinden.

« 3. Berichten en mededelingen van de centrale en gelijkgestelde diensten, hetzij mondeling, hetzij op het scherm, in de private schouwburgzalen.

« De sub 1) uiteengezette principes voor de aanplakbiljetten zouden kunnen worden aangenomen, daar de schouwburgzalen in het onderhavige geval optreden als private medewerkers in de betekenis van artikel 50 van de S.W.T. en de berichten en mededelingen derhalve worden verondersteld rechtstreeks uit te gaan van de betrokken diensten.

«De regeling zou dus principieel de tweetaligheid zijn te Brussel-Hoofdstad, in de randgemeenten en in de taalgrensgemeenten, terwijl de eentaligheid de regel zou zijn in de gemeenten uit het homogene gebied zonder speciale regeling.

«Een afwijking van deze regel dient echter te worden voorgeschreven voor de gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en deze met een speciale regeling : in de schouwburgzalen waarvan de culturele bedrijvigheid exclusief één taalgroep interesseert, dienen de berichten en mededelingen die van de betrokken diensten uitgaan, uitsluitend te worden gedaan in de taal van deze taalgroep. Deze zienswijze is logisch en bovendien conform de geest van de wetgeving, die terzake door artikel 22 van de S.W.T. nader wordt uiteengezet.

« In de treinen aangeplakte berichten en mededelingen.

«De tweetaligheid blijkt in dit geval de enig mogelijke oplossing. Ter wille van de exploitatienoodwendigheden van het net van de N.M.B.S., kunnen de wagons inderdaad steeds van het ene gebied naar het andere worden overgebracht. Bovendien circuleren talrijke treinen geregeld van het ene gebied naar het andere.

« 5. Berichten en mededelingen die door de post worden rondgedeeld.

«In het algemeen gaat het om gedrukte mededelingen die in omslagen worden gestoken en door het bestuur van de P.C.R. aan zijn aangeslotenen worden gestuurd.

«Daar genoemd bestuur de taalregeling van haar aangeslotenen kent en met hen handelt in de taal die zij hebben gekozen (betrekkingen met particulieren), blijkt het logisch dat de gedrukte mededelingen in de enveloppen, dezelfde taalregeling volgen.

«In het geval dat de berichten en mededelingen, per brief, aan een publiek worden gericht waarvan men niet weet tot welke taalgroep het behoort, zou men de volgende principes kunnen aannemen :

geadresseerden woonachtig in gemeenten uit het Nederlandse, het Franse of het Duitse taalgebied : de taal van het gebied wordt verondersteld deze van de geadresseerde te zijn :

Brussel-Hoofdstad : tweetalige gedrukte teksten.

«Indien een particulier later het gebruik van een andere taal vraagt, zal het centrale of gelijkgestelde bestuur deze wens dienen te eerbiedigen, gezien het op dit ogenblik om een echte betrekking met een particulier gaat, in de betekenis die artikel 41, § 1 van de S.W.T. daaraan verleent.

« II. Formulieren die rechtstreeks ter beschikking van het publiek worden gesteld.

«Het past — mutatis mutandis — dezelfde principes aan te nemen.

«1) De formulieren die in de kantoren van de centrale en gelijkgestelde besturen naamloos ter beschikking van het publiek worden gesteld, dienen in het Nederlands en in het Frans te worden gesteld. De twee teksten dienen op hetzelfde bescheid voor te komen telkens als deze procedure materieel mogelijk blijkt. In de andere gevallen kunnen eentalige formulieren worden gebruikt, in zoverre er altijd bescheiden in de ene en de andere taal ter beschikking van het publiek zijn.

«2) Voor de formulieren die door de posterijen aan het publiek worden gericht, dient de procedure te worden toegepast die hierboven is uiteengezet voor de berichten en mededelingen die door de posterijen aan de particulieren worden gericht.

«Ter zake dient een onderscheid te worden gemaakt naargelang de taalgroep van deze particulieren al dan niet gekend is.

«Zoals hierboven signaleerd, bepaalt artikel 40, 2de lid dat in het Duits gestelde formulieren, zo nodig, ter beschikking van het Duitssprekende publiek zullen worden gesteld.»

V.C.T., 28-8-1968, zie 1980.

«Gelet op het verzoek dd. 19 januari 1967, waarbij het advies van de Commissie wordt gevraagd omtrent de juiste draagwijdte van artikel 35, §1 van de samengevatte taalwetten, in het bijzonder betreffende de berichten en mededelingen voor het publiek uit de eentalige gebieden ;

«Gelet op de artikelen 60, §1 en 61, §5 van de op 18 juli 1966 samengevatte taalwetten ;

«Gelet op het advies nr. 1980, dat op 28 september 1967 (21) door de Commissie is uitgebracht i.v.m. de van toepassing zijnde taalregeling op de berichten en mededelingen die de centrale en gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek richten ;

«Overwegende dat het verzoek, hoewel het in het bijzonder artikel 35, §1 van de S.W.T. bedoelt, principiële problemen doet rijzen die eveneens een onderzoek noodzakken van de van toepassing zijnde taalregeling op de berichten en mededelingen die uitgaan van de in de artikelen 34 en 36 bedoelde gewestelijke diensten ; dat het inderdaad past inzake berichten en mededelingen aan het publiek een eenheid van rechtspraak te verwezenlijken ;

«Overwegende tenslotte dat onderhavig advies uitsluitend betrekking heeft op de van toepassing zijnde regeling op de berichten en mededelingen die de in de artikelen 34 tot 36 bedoelde gewestelijke diensten, rechtstreeks aan het publiek richten ; dat er inderdaad geen enkele moeilijkheid rijst betreffende de gevallen waarin de gewestelijke diensten een beroep doen op de tussenkomst van de plaatselijke diensten ;

«Besluit volgend advies uit te brengen :

«1. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de in artikel 34, §1, a) bedoelde gewestelijke diensten.

«Deze bepaling bedoelt de gewestelijke diensten waarvan de werkring gemeenten met een speciale regeling of met verschillende regelingen uit het Nederlands of uit het Frans taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied.

«Krachtens het 3e lid van dit artikel 34, §1, gebruiken de aldus omschreven gewestelijke diensten voor de berichten en mededelingen die zij rechtstreeks aan het publiek richten en voor de formulieren die zij rechtstreeks aan het publiek afgeven, de taal of de talen die ter zake aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar hun zetel is gevestigd, wordt of worden opgelegd.

«De letterlijke toepassing van deze bepaling kan problemen doen rijzen, enerzijds in de onderstelling dat de betrokken gewestelijke dienst gelegen is in een gemeente met een speciale regeling — terwijl tot zijn ambtsgebied o.m. gemeenten zonder speciale regeling behoren — en anderzijds in het geval dat de zetel van de dienst zich in een gemeente zonder speciale regeling zou bevinden en tot zijn ambtsgebied o.m. sommige gemeenten met een speciale regeling zouden behoren.

«In het eerste geval zou de letterlijke toepassing van de wet tot gevolg hebben dat de berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek van de eentalige gemeenten van het ambtsgebied worden gericht, tweetalig zouden dienen te zijn, terwijl in het tweede geval deze toepassing het gebruik van de tweetaligheid zou onmogelijk maken voor de berichten en mededelingen bestemd

voor het publiek van de gemeenten uit het ambtsgebied die met een speciale regeling zijn begiftigd.

« Een dergelijke interpretatie zou klaar en duidelijk indruisen tegen de algemene inrichting van de wet; deze heeft inderdaad enerzijds de homogeniteit van de eentalige gebieden willen verstevigen en anderzijds, in sommige gevallen, uitdrukkelijk faciliteiten toegekend aan de taalminderheden van sommige gemeenten.

« Verwijzend naar de overwegingen van het advies nr. 1980 dd. 28 september 1967 betreffende de berichten en mededelingen die door de centrale en gelijkgestelde diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, meent de Commissie dat het voor de toepassing van artikel 34, § 1 past regels aan te nemen die tegelijk met de letter van de wet en de twee bovenstaande doeleinden van de wetgever rekening houden.

« Derhalve is zij van mening dat door het gebruik van de taal voor te schrijven die is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar de zetel van de dienst is gevestigd, de wetgever slechts de berichten en mededelingen heeft willen bedoelen die in of op de gebouwen van deze diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, terwijl de berichten en mededelingen die in de andere gemeenten van het ambtsgebied aan het publiek worden gericht, normaliter de taalregeling dienen te volgen die ter zake aan de plaatselijke diensten van deze gemeenten is opgelegd. Deze interpretatie wordt trouwens bevestigd door het 4e lid van artikel 34, § 1, wanneer het preciseert: 'wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling, ten aanzien van de rechtstreeks afgegeven formulieren, dezelfde rechten als in genoemde gemeenten.'

« Wat voor de formulieren geldt kan eveneens op de berichten en mededelingen aan het publiek toepasselijk worden gemaakt, daar deze gewoonlijk dezelfde regeling volgen.

« II. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de in artikel 34, § 1, b) bedoelde gewestelijke diensten (Duits taalgebied).

« In het onderhavig geval rijst er geen probleem vermits al de gemeenten uit het ambtsgebied — de gemeenten waar de zetel van de dienst is gevestigd inbegrepen — dezelfde taalregeling hebben en de berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht, zoals voor lit. a) worden gesteld in de taal die opgelegd is aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar de zetel is gevestigd.

« III. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de gewestelijke diensten waarvan de werkkring gemeenten uit verschillende taalgebieden, behalve Brussel-Hoofdstad, bestrijkt en waarvan de zetel niet gevestigd is in een gemeente uit het Malmedyse of in een gemeente uit het Duitse taalgebied (art. 36, § 1).

« De regeling die op deze diensten voor de berichten en mededelingen aan het publiek van toepassing is, is dezelfde als deze die voor de in art. 34, § 1, a) bedoelde diensten is bepaald, vermits art. 36, § 1 naar deze bepaling verwijst. De letterlijke en strikte toepassing van de wet zou hier nogmaals leiden tot toestanden die de wetgever zeker niet zou hebben gewild. In dit gebied zou bv. een dienst waartoe gemeenten met of zonder speciale regeling uit het Nederlands of het Frans taalgebied behoren en waarvan de zetel in een gemeente zonder speciale regeling (hetzij uit het Nederlands of het Frans taalgebied) is gevestigd,

de berichten en mededelingen in gans het ambtsgebied enkel dienen te publiceren in de taal van de gemeente waar de zetel is gevestigd: men zou dus eentalige Franse berichten en mededelingen kunnen hebben in gemeenten uit het Nederlands taalgebied en vice versa.

« Dezelfde strikte toepassing van de wet zou tot gevolg hebben dat eentalige Franse berichten en mededelingen worden opgelegd in de gemeenten uit het Duits taalgebied, wanneer het ambtsgebied van de betrokken gewestelijke dienst sommige van deze gemeenten zou bestrijken.

« Gelet op deze toestand, past het hier eveneens de wet toe te passen overeenkomstig haar algemene inrichting.

« Derhalve is de Commissie van advies dat de principes uiteengezet sub. I. eveneens dienen te worden toegepast.

« IV. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de in artikel 35, § 1, a) bedoelde gewestelijke diensten (Brussel-Hoofdstad).

« In het onderhavig geval rijst er geen probleem vermits de bedoelde gewestelijke dienst, bij hypothese, slechts de gemeenten uit Brussel-Hoofdstad bestrijkt en de regeling van de berichten en mededelingen tweetalig Nederlands-Frans is, zoals in elke van de betrokken gemeenten.

« V. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de in artikel 34, § 2 en 35, § 1, b) bedoelde gewestelijke diensten.

« Deze twee bepalingen dienen gelijktijdig te worden onderzocht gezien hier dezelfde problemen worden gesteld.

« De strikte toepassing van deze bepalingen heeft tot gevolg dat de aan de plaatselijke diensten van Brussel-Hoofdstad opgelegde regeling voor de berichten en mededelingen, d.w.z. tweetaligheid Nederlands-Frans verplichtend van toepassing is voor de berichten en mededelingen die rechtstreeks aan al de gemeenten uit het ambtsgebied worden gericht en dus o.m. aan de gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlands of het Frans taalgebied die tot genoemd ambtsgebied behoren.

« Een dergelijke toepassing zou natuurlijk niet overeenstemmen met de geest van de wetgeving die naar de versteviging van de homogeniteit van de eentalige gebieden streeft.

« De Commissie, die o.m. steunt op de overwegingen van het advies nr. 1980 betreffende de berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de centrale en gelijkgestelde diensten, is van mening dat het gebruik van de tweetaligheid, t.a.v. de wetgeving slechts kan worden gerechtvaardigd voor de gemeenten van het ambtsgebied die tot Brussel-Hoofdstad behoren en uiteraard voor de gemeenten met een speciale regeling indien dergelijke gemeenten in het ambtsgebied voorkomen.

« In al de andere gemeenten dient de taal te worden gebruikt die ter zake aan de betrokken plaatselijke diensten is opgelegd.

« VI. Berichten en mededelingen die rechtstreeks aan het publiek worden gericht door de gewestelijke diensten waarvan de werkkring gemeenten uit de vier taalgebieden van het land bestrijkt (art. 35, § 2).

« Daar deze diensten onderworpen zijn aan de regeling voorgeschreven voor de uitvoeringsdiensten waarvan de werkkring het ganse land bestrijkt, verwijst de Commissie in het onderhavig geval eenvoudig naar het advies nr. 1980 betreffende de centrale en gelijkgestelde diensten.

« VII. In art. 36, § 2 bedoelde gewestelijke diensten.

« Gezien de Koning nog geen gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid die hem door dit artikel wordt ge-

boden, behoort het de Commissie niet thans een principieel advies uit te brengen i.v.m. de van toepassing zijnde regeling op de berichten en mededelingen die van de betrokken gewestelijke diensten uitgaan.

* * *

« De hierboven uiteengezette overwegingen zijn grondprincipes waardoor men zich in de meeste gevallen dient te laten leiden, inzonderheid wanneer de berichten en mededelingen door middel van aanplakbiljetten of opschriften op de openbare weg aan het publiek worden gericht.

« Zoals voor de berichten en mededelingen die van de centrale diensten uitgaan, bestaan er nochtans toepassingsgevallen waarvoor een meer genuanceerde interpretatie onvermijdelijk zal blijken. Dit is o.m. het geval voor berichten en mededelingen die ter kennis van het publiek worden gebracht langs de private pers, in de schouwburgzalen, of ten slotte in de voertuigen van openbare of private maatschappijen voor het vervoer van personen of goederen.

« In al de gevallen dient men zich mutatis mutandis te laten leiden door de principes die in het advies nr. 1980 dd. 28 september 1967 werden uiteengezet. » (22).

V.C.T., 5-10-1967, doss. 1868.

43. — Een tweetalige folder, met mededelingen over de gemeentelijke muziekschool te W..., randgemeente, mag niet verspreid worden in gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlands taalgebied. Die folder moet uitsluitend in het Nederlands zijn gesteld (art. 23 S.W.T.)

V.C.T., Ned. Afd., 12-12-1967, doss. 2052.

44. — Klacht werd ingediend omdat op verschillende plaatsen op de Rijksweg Brussel-Luik in het Nederlands taalgebied vele verkeerstekens de vermelding Liège droegen.

Bewuste borden waren geplaatst door een gewestelijke dienst in de zin van art. 35, § 1, b, S.W.T.

Verwijzend naar het advies dd. 14-12-1967 nr. 1868 van de V.C.T. werd de klacht als gegrond beschouwd: terzake dient de taal te worden gebruikt die aan de betrokken plaatselijke diensten is opgelegd. De gemeenten uit andere taalgebieden moeten op de borden vermeld worden in de taal van het gebied waar het bord geplaatst is, in zoverre de gemeente een wettelijke vertaling bezit van haar naam.

V.C.T., Ned. Afd., 19-12-1967, doss. 1561 en doss. 2072.

45. — De opschriften en borden, die op het grondgebied van het Zoniënwood worden geplaatst, zijn berichten en mededelingen aan het publiek dat het bos mag doorkruisen.

Zij worden gesteld in de taal of de talen, die in de gemeenten, op het grondgebied waarvan het bos zich uitstrekt, worden gebruikt (23).

46. — Wanneer de opschriften, waarbij een gevaar wordt signaleerd, uitgaan van natuurlijke of rechtspersonen die onder de toepassing van de S.W.T. vallen, zijn zij berichten en mededelingen aan het publiek in de betekenis die deze wetten hieraan verlenen (24).

V.C.T., 18-1-1968, doss. 2094.

§ 15. - Betrekkingen met particulieren.

47. — Is in strijd met de wet:

a) het antwoord van de Nationale Kas voor Pensioenen, met zetel te Brussel, door middel van een Nederlandstalig gedrukte brief aan een particulier die in het Franse taalgebied woont en het Frans gebruikte in zijn briefwisseling.

V.C.T., Franse Afd., 24-1-1967, doss. 1756.

b) het gebruik van tweetalige kleeftbriefjes en stempels

door de postkantoren, om allerlei kennisgevingen te doen aan de afzender of aan de bestemmeling, wanneer zij wijzen op betrekkingen met diensten en particulieren uit hetzelfde taalgebied (25).

V.C.T., Ned. Afd., 12-12-1967, doss. 2074 en 2117.

c) de in het Frans gestelde verklaringen afgeleverd door een belastingkantoor uit Brussel-Hoofdstad aan een inwoner van dit taalgebied, die op een onbetwistbare wijze de wens had geuit om het bescheid in het Nederlands te ontvangen.

V.C.T., 8-2-1968, doss. 2043.

d) het antwoord van een lid van een ministerieel kabinet in het Frans aan een particulier, die hem in het Nederlands had geschreven.

V.C.T., Ned. Afd., 13-2-1968, doss. 2101.

48. — De taal van de verslagen en briefhoofden moeten overeenstemmen met de taal van de briefwisseling voor de diensten aan dewelke het gebruik van meer dan één taal voor de briefwisseling met particulieren bij de S.W.T. is opgelegd.

V.C.T., Ned. Afd., 26-3-1968, doss. 2166.

§ 16. - Duits.

49. — Is in strijd met de wet het feit dat een inwoner van Büllingen, gemeente uit het Duitse taalgebied, bij het verzenden van een telegram per telefoon, in verbinding werd gesteld met een beambte van de gewestelijke dienst van de R.T.T. te Malmédy, die de Duitse taal niet kende.

V.C.T., 29-6-1967, doss. 1851.

50. — De Duitse taal heeft in het Duitse taalgebied wettelijke voorrang op de Franse taal in de gevallen waarin de tweetaligheid door de S.W.T. is voorgeschreven.

V.C.T., 28-3-1968, doss. 2142.

§ 17. - Formulieren.

51. — Het bescheid S.M.1, vastgesteld overeenkomstig art. 6 van het reglement van de administratieve gezondheidsdienst, moet, ook wat het vak betreft bestemd voor de geneesheer, integraal gesteld zijn in de taal die overeenkomt met de taalrol waartoe de ambtenaar behoort.

V.C.T., 14-12-1967, doss. 2011.

52. — De registers van de burgerlijke stand van de gemeenten in Hoofdstad-Brussel, die voorzien zijn van een te voren gedrukte eentalige aanhef van de in te vullen akten, zijn gesteld in strijd met art. 17, § 2, van de S.W.T. Zij kunnen dan ook niet in aanmerking komen voor waarmerking en parafering door de voorzitter van of de rechter in de rechtbank van eerste aanleg.

V.C.T., 1-2-1968, doss. 2123.

53. — Het formulier « Aanvraag om ziekteverlof » van het Ministerie van Financiën, dat afgegeven wordt aan het personeel van het ontspanningscentrum van het personeel van Financiën te Antwerpen, is ten onrechte tweetalig: kwestieus formulier moet eentalig in het Nederlands zijn gesteld.

V.C.T., Ned. Afd., 13-2-1968, doss. 2012.

§ 18. - Getuigenschappen.

Viertalige ontvangstbewijzen voor de betaling van standrecht op een geconcedeerde gemeentelijke parking in een kustgemeente zijn in strijd met de wet (16).

V.C.T., Ned. Afd., 19-9-1967, doss. 2042.

§ 19. - Jaarverslag.

55. — De V.C.T. heeft haar verslag over de werkzaamheden in 1967 tijdig afgesloten, zij het in een gewijzigde vorm. De teksten van haar adviezen worden niet meer in extenso als bijlagen aan het verslag gehecht: men beperkt zich tot een summier verwijzing naar de ingediende verzoekschriften.

Deze handelwijze is misschien te betreuren: het past inderdaad dat zowel de openbare besturen als de particuliere sector kennis krijgen van de uitgebrachte adviezen, op gevaar af dat zoniet deze laatste louter academisch worden, enerzijds, dat de rechtszekerheid bij de toepassing van deze reeds delicate wetgeving ernstig wordt bemoeilijkt, anderzijds. Men kan zich trouwens afvragen hoe het Parlement de wettelijk ingestelde controle op de toepassing van de taalwetgeving kan uitoefenen, zonder een volledig beeld te krijgen van de klachten en verzoeken alsmede van het gegeven gevolg.

Het is dan ook normaal dat op een andere wijze én de wetten, én de uitvoeringsbesluiten, én de adviezen van de V.C.T., én de beslissingen van de bevoegde overheden ter kennis gebracht worden van alle belangstellenden in een gemakkelijk hanteerbaar instrument. Parlement, openbare besturen, ambtenaren en bedrijven kunnen bij dergelijk technisch verantwoorde publicatie enkel baat vinden. De taalvrede in het land kan er tevens door worden gediend.

§ 20. - Koopvaardij.

56. — Gevraagd werd of het overbrengen van de thuishaven van een zeeschip van Antwerpen naar Brussel invloed heeft op de taalverplichtingen welke op de koopvaardij rusten.

Hierna volgt het advies van de V.C.T.:

V.C.T., Ned. Afd., 17-19-1967, doss. 1976.

«...Overwegende dat het koopvaardijbedrijf een handelsbedrijf is volgens artikel 3 van het Wetboek van Koophandel, Boek 1, titel 1; dat het dus een bedrijf is in de zin van artikel 52 van de S.W.T.;

«Overwegende dat artikel 1 van de wet van 2 april 1965 betreffende de nationaliteit en de teboekstelling van zeeschepen de toekenning van de Belgische nationaliteit aan zeeschepen regelt;

«Overwegende dat het zeeschip ook in volle zee deel uitmaakt van het territorium van het land, waarvan het de vlag voert (vgl. Werner, *Traité de droit maritime générale*, Genève 1964); dat op het zeeschip de wetten van openbare orde en dus o.m. de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken van toepassing zijn (vgl. Werner, op cit. blz. 59);

«Overwegende dat een zeeschip een immatriculatiehaven heeft die als het ware het domicilie van het schip is; dat het tevens een thuishaven heeft, die niet noodzakelijkerwijs samenvalt met de immatriculatiehaven;

«Overwegende dat voor de toepassing van artikel 52 van de S.W.T. de wetgever rekening heeft gehouden met de werkelijke activiteit of de exploitatiezetel en niet met de louter juridische zetel van de activiteit; dat dan ook voor de toepassing van artikel 52 rekening moet worden gehouden met de thuishaven en dat het zeeschip ook op volle zee als een verlengstuk van de thuishaven moet worden beschouwd; (vgl. adviezen V.C.T., Nederl. Afd. nr. 792 dd. 15 juni 1965 (27) en V.C.T. nr. 1061 dd. 9-9-1965) (28); dat enkel de immatriculatiehaven in aanmerking kan worden genomen zo de thuishaven bijv. wegens materiële omstandigheden buiten België zou gelegen zijn;

«Om deze redenen besluit te adviseren:

« Artikel 1. — Het overbrengen van de immatriculatiehaven van een zeeschip van Antwerpen naar Brussel, wanneer de thuishaven te Antwerpen gevestigd blijft, heeft geen terugslag op verplichtingen welke aan de koopvaardij zijn opgelegd bij artikel 52 van de S.W.T.... »

57. — De V.C.T. werd geraadpleegd over moeilijkheden die zich bij de koopvaardij voordoen vooral in verband met de boeken bijgehouden aan boord van zeeschepen met thuishaven te Antwerpen en met de cognosementen.

De Nederlandse Afdeling van de V.C.T. bevestigde op 26 maart 1968 de adviezen uitgebracht op 15 juni 1965 en 9 september 1965 resp. doss. 792 en 1061 (29). Ter informatie kan trouwens verwezen worden naar het feit dat, volgens bekomen inlichtingen, ook aan boord van zeeschepen, varende onder de Franse of de Nederlandse vlag, het gebruik van de landstaal de algemene regel is voor de boeken die moeten bijgehouden worden.

Ten aanzien van de cognosementen, kwam gezegde afdeling tot volgend advies.

V.C.T., Ned. Afd., 26-3-1968, doss. 1976 B.

«...Overwegende dat het cognossement beheerst wordt door de artikelen 85 tot 92 van het Wetboek van Koophandel, Boek 2, titel 2, hoofdstuk 2;

«Overwegende dat alleen de houder van het cognossement de uitlevering van de goederen kan krijgen; dat het cognossement een verhandelbaar stuk van de internationale handel is; dat wegens het overwegend internationaal karakter van dit bescheid het dan ook met het oog op eenvormigheid geregeld werd bij een internationale overeenkomst dd. 25 augustus 1924, goedgekeurd bij de wet van 20 november 1928;

«Overwegend dat voor de vlotheid van de internationale handel die bescheiden doorgaans in het Engels zijn gesteld en dat de S.W.T. vooral bedoeld zijn om de betrekkingen tussen de Belgen te regelen en niet voorzien in een taalregeling voor de bescheiden met een quasi-uitsluitend internationaal karakter (vgl. De Weerd, *Het Taalgebruik in het Bedrijfsleven*, 1964, p. 11-12);

«Overwegend dan ook dat voor een overwegend of uitsluitend voor het buitenland bestemd bescheid, door een koopvaardijbedrijf met exploitatiezetel in het Nederlands taalgebied, naast het Nederlands gebruik kan worden gemaakt van een taal die algemeen aanvaard wordt als taal voor de cognosementen.

«Om deze redenen besluit te adviseren.

«Enig artikel. Voor het cognossement dat uiteraard een verhandelbaar stuk van de internationale handel is kan door de koopvaardijbedrijven met exploitatiezetel in het Nederlands taalgebied, naast het Nederlands, gebruik gemaakt worden van een taal die internationaal algemeen aanvaard wordt als taal voor de cognosementen... »

§ 21. - Leger.

58. — De V.C.T. is niet bevoegd om uitspraak te doen over een klacht tegen de aanwezigheid van een tweetalig verkeersbord op een militair domein gelegen op het grondgebied van een louter Franstalige gemeente.

V.C.T., Franse Afd., 8-9-1966, nt 1698.

59. De Commissie is onbevoegd om zich uit te spreken over een klacht waarbij gemeld wordt dat in het militair domein te Haasrode en te Heverlee tweetalige borden zijn aangebracht.

V.C.T., Ned. Afd., 19-9-1967, doss. 2049.

60. — Ze is eveneens onbevoegd om uitspraak te doen over een klacht tegen een legerdepot in een zuiver Vlaamse gemeente, die aan een militair met onbepaald verlof uit het Nederlands taalgebied een tweetalig bericht van aanwijzing heeft toegestuurd.

V.C.T., Ned. Afd., 13-2-1968, doss. 2128.

61. — Door het Centrum voor Sociale Studies van het Ministerie van Landsverdediging te Brussel werden twee studies uitgegeven welke uitsluitend in het Frans zijn gesteld.

Uit het onderzoek bleek dat de meeste publicaties van dergelijke studies — zowel de Nederlandse als de Franse — steeds een synthese en de conclusies bevatten in de andere taal.

De V.C.T. was van mening dat deze studies, uitgaande van een centrale dienst, tweetalig moeten verspreid worden.

V.C.T., 15-2-1968, doss. 1580.

§ 22. - N.M.B. Spoorwegen.

62. — Ingevolge klacht tegen het gebruik van drietalige vrachtbrieven door sommige Waalse stations, was de Commissie van oordeel dat deze bescheiden, zo voor het binnenlands gebruik als voor internationale bestemmingen, drietalig mochten ter beschikking gesteld worden van het publiek, op voorwaarde nochtans dat de voorrang verleend wordt aan de streektaal, in casu het Frans.

Deze regeling vloeit voort, enerzijds, uit de internationale overeenkomst dd. 25 oktober 1952 op het goederenvervoer per spoor, anderzijds, uit het feit dat gezegde documenten diverse bestemmingen hebben en tevens de wetgever de betrekkingen niet heeft geregeld tussen diensten uit de verschillende taalgebieden die niet in een hiërarchisch verband staan.

V.C.T., Franse Afd., 13-6-1967, doss. 1911.

§ 23. - Onderwijs.

63. — De V.C.T. is onbevoegd om advies te verstrekken over de vraag of aan een Nederlandstalige afdeling van een vrije gesubsidieerde school in Hoofdstad-Brussel, die zonder schoolhoofd was gebleven tot april 1964, de toestand van dat schoolhoofd niet met terugwerkende kracht dient geregulariseerd te worden.

V.C.T., 14-3-1968, doss. 2090.

§ 24. - R.T.T.

64. — Aan de Minister-Staatssecretaris voor P.T.T. werd advies verstrekt betreffende de taalregeling op de ponskaarten, die door de dienst Radio- en Televisietakten worden gezonden aan de houders van radio- en televisiestellen.

V.C.T., 26-10-1967, doss. 1063/B ⁽³⁰⁾.

65. — De abonnementsverbintenissen, welke worden onderschreven door notarissen, gerechtsdeurwaarders en pleitbezorgers, gevestigd in een randgemeente, voor telefoon toestellen uitsluitend ten behoeve van hun ambts-woning of kantoor, zijn administratieve handelingen en moeten derhalve gesteld zijn in het Nederlands.

Voor deze verbintenissen onderschreven ten behoeve van hun privé-woningen of hun privé-woning waarin tevens hun kantoor ondergebracht is, moeten de hierboven bedoelde personen met particulieren gelijk gesteld worden.

V.C.T., 11-1-1968, doss. 512/C.

§ 25. - Taalkennis.

66. — 1° Het opleggen van een proef over de mondelinge kennis van de andere taal dan die van de taalrol bij de aanwerving van telefonisten voor de centrale diensten is niet conform de S.W.T., wanneer het gaat om telefonisten

die voor eentalige diensten zullen worden aangewezen.

2° De centrale diensten moeten, in de mate van het mogelijke, zo worden georganiseerd dat elke telefoonroep onmiddellijk in het Nederlands of in het Frans kan worden beantwoord door telefonisten, die behoren tot de rol van de taal die door de oproeper wordt gebruikt.

Voor de aldus georganiseerde diensten is het opleggen van een taalproef, als supra bedoeld, niet conform de S.W.T.

3° Het opleggen van gezegde proef voor telefonisten, aan te werven door centrale diensten, niet georganiseerd als gezegd sub 2°, is niet strijdig met de S.W.T. Deze proef zal slaan op een mondelinge elementaire kennis van de tweede taal en specifiek gericht zijn op de taalkennis die voor de normale uitoefening van het ambt kan worden vereist.

Alleen telefonisten, die slaagden voor dit examen, mogen voor de beoogde diensten worden aangewezen.

Het bewijs van gezegde mondelinge elementaire kennis van de tweede taal zal worden geleverd door een aanvullend examengedeelte in de loop van het vergelijkend toelatingsexamen.

V.C.T., 16-11-1967, doss. 1946 ⁽³¹⁾.

67. — De schriftelijke proef over het opmaken van alfabetische nota's van vijf werken (2 Nederlandse, 2 Franse, 1 in een vreemde taal) en de mondelinge proef ter vertaling van teksten, zoals deze proeven voorkomen in het examenprogramma dat geldt voor de toepassing van het K.B. van 20 november 1959 tot regeling van de bevordering tot de graad van assistent-bibliothecaris bij het Ministerie van Nationale Opvoeding, zijn niet in strijd met de S.W.T. ⁽³²⁾.

V.C.T., 23-11-1967, doss. 1965.

68. — Voorzover de voldoende kennis van andere talen dan die van het gebied of van de taalrol niet binnen het raam van de beroepsopleiding kan worden bijgebracht, is het opleggen van een taalexamen «ad hoc» aan de kandidaten voor de betrekking van waterschout 3e klasse, van agent van de zeevaartpolitie, van purser en van ticket-collector bij het Bestuur van het Zeewezen en van de Binnenvaart niet strijdig met de S.W.T.: deze kennis is klaarblijkelijk inherent aan de beroepskennis vereist voor de normale uitoefening van deze ambten ⁽³³⁾.

V.C.T., 30-11-1967, doss. 1990.

69. — Indien de agenten van een plaatselijke dienst, gevestigd in een gemeente zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied, er enkel toe verplicht zijn de taal van het gebied te kennen, d.i. het Frans, dan mag toch de kennis van het Engels vereist worden van de agenten van het postkantoor opgericht in het kamp van Casteau, ten behoeve van de S.H.A.P.E.

V.C.T., Franse Afd., 28-11-1967, doss. 1939.

70. — Gevraagd werd of een personeelslid van de Franse taalrol, afhankelijk van het hoofdbestuur van een parastatale instelling, naar gemeenten uit het Duitse taalgebied mag worden gezonden om er toezicht op de werken te houden, toezicht dat veelvuldige omgang met de bewoners vereist. Geadviseerd werd dat de bedoelde instelling werk-opzichters naar de gemeenten uit het Duitse taalgebied kan zenden om er toezicht op de werken te houden. In dit geval kan voor een ambtenaar van de Franse taalrol de elementaire kennis van de Duitse taal conform de S.W.T. worden geacht, aangezien de kennis van de Duitse taal hier klaarblijkelijk inherent is aan de normale uitoefening van het ambt. ⁽³⁴⁾.

V.C.T., 8-2-1968, doss. 1932.

§ 26. - Varia.

71. — Bij verschillende gelegenheden heeft de V.C.T. de aandacht gevestigd op de tegenstrijdigheid tussen de S.W.T.

en het Algemeen Reglement voor de *arbeidsbescherming*, goedgekeurd bij de besluiten van de Regent dd. 11 februari 1946 en 27 september 1947, inzonderheid wat de artikelen 222 en 254 aangaat.

Bij koninklijk besluit van 7 maart 1967 ⁽³⁵⁾ werden het voorlaatste lid van art. 222 en het eerste lid van art. 254 van dit reglement vervangen. De aanduidingen « Levensgevaar » en « Draden niet aanraken, ook als zij op de grond liggen » staan vermeld tevens in het Frans en in het Duits. Zij dienen vermeld te worden naargelang van de vereisten van de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken.

72. — De *bouwaanvragen*, welke bij het stadsbestuur van een louter Vlaamse gemeente worden ingediend, moeten in het Nederlands zijn gesteld ⁽³⁶⁾.

V.C.T., Ned. Afd., 12-9-1967, doss. 2035.

73. — De oproepingsbrieven en agenda's voor de vergaderingen van de *Commissie van Openbare Onderstand van de gemeenten uit Hoofdstad-Brussel* dienen, evenals elk administratief of technisch bescheid, dat de leden van deze C.O.O. in het kader van hun wettelijke opdracht zou kunnen voorlichten, in de twee landstalen te worden gesteld ⁽³⁷⁾.

V.C.T., 23-11-1967, doss. 2000.

74. — Klacht werd ingediend omdat de *begroting* van de Commissie van Openbare Onderstand van de gemeente Etterbeek ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd, niet volledig tweetalig was gesteld: het basisdocument was uitsluitend in het Frans opgemaakt, terwijl de bijvoegsels tweetalig waren.

Het verzoek werd gegrond verklaard: reeds voor de bespreking in de C.O.O. zelf moet die begroting in het Frans en in het Nederlands worden voorgelegd.

V.C.T., 29-6-1967, doss. 1850.

75. — De V.C.T. is niet bevoegd ten aanzien van een klacht tegen het feit dat de *geestelijke overheid* van het aartsbisdom Mechelen-Brussel besloten heeft dat in de Sint-Jansparochie te Vilvoorde de missen voortaan in het Nederlands zullen geschieden.

De uitoefening van de eredienst is immers een domein dat niet beheerst wordt door de S.W.T.

V.C.T., Ned. Afd., 26-3-1968, doss. 2155.

76. — Wanneer het Bestuur van Posterijen op de *postzegels* tweetalige vermeldingen aanbrengt, moet in deze vermeldingen de wettelijke Nederlandse of Franse vertaling van de gemeentenamen worden gebruikt.

V.C.T., 5-10-1967, nr. 1899.

77. — De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft een advies verstrekt aan de Minister van Binnenlandse Zaken over een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van *taalkaders* voor zijn departement. Dit was het eerste advies nopens een taalkader van een ministerie in globo. Inmiddels is dit kader gepubliceerd geworden.

V.C.T., 1-2-1968, doss. 2100.

Bij circulaire van 27 april 1967, houdende onderrichtingen betreffende de toepassing van de koninklijke besluiten van 30 november 1966 (I tot X), genomen ter uitvoering van de S.W.T., werden aan alle ministeriële departementen richtlijnen verstrekt omtrent het opmaken van *taalkaders* ⁽³⁸⁾.

79. — Het *Commissariaat voor Toerisme* schendt de S.W.T. door aan twee ambtenaren van de Franse taalrol, die geen Nederlands kennen, bevoegdheden toe te vertrouwen die hen o.m. verplichten zaken te behandelen die

in het Nederlands taalgebied gelokaliseerd zijn en waarvoor zij bovendien geregeld mondeling of schriftelijk omgang hebben met het publiek uit heel het land.

V.C.T., 21-12-1967, doss. 2010.

80. — Gegrond werd de klacht bevonden tegen het feit dat bij verschillende commissies, die in de Hoge Raad voor Veiligheid, Hygiëne en Verfraaiing van de werkplaatsen fungeren, niet alle *notulen* van de vergadering tweetalig zijn gesteld.

V.C.T., 25-1-1968, doss. 1522 ⁽³⁹⁾.

81. — De verandering van graad kan niet en mag niet gelijkgesteld worden met een bevordering ten aanzien van de toepassing van artikel 2 van het koninklijk besluit nr. IV van 30 november 1966.

V.C.T., 18-1-1968, doss. 2025.

82. — Alle in dit artikel opgenomen gegevens geven de toestand weer tot 31 maart 1968, datum waarop de Vaste Commissie voor Taaltoezicht het mandaat van haar leden zag verstrijken.

F.F.M. DE KEMPENEER

Doctor in de rechten. Licentiaat in het notariaat
Vast lid van de V.C.T.

(1) De vorige artikels werden gepubliceerd in

- a) R.W. 1964-1965, kol. 1185-1198;
- b) R.W. 1965-1966, kol. 833-870;
- c) R.W. 1965-1966, kol. 1937-1974;
- d) R.W. 1966-1967, kol. 1497-1522 (1e dl) en kol. 1545-1567 (2e dl);
- e) R.W. 1966-1967, kol. 369-394 (1e dl) en kol. 419-442 (2e dl).

(2) Hierna afgekort : V.C.T.

(3) In dezelfde zin : V.C.T., Ned. Afd. 26-3-1968, doss. 2159, voor de aansluitingsverklaring van een verplicht verzekerde.

(4) Zie R.W. 1967-1968, kol. 383, nr. 51.

(5) V.C.T., Ned. Afd., 28-11-1967, doss. 2079.

(6) V.C.T., 30-11-1967, doss. 2033 - zie ook Cass. 25-10-1934.

(7) Cfr. Cass. 25-10-1934; zie ook V.C.T., 22-9-1966, doss. 1173, R.W. 1966-1967, kol. 1510, nr. 36.

(8) Cfr. omzendbrief van de Vice-Gouverneur van Brabant dd. 7 oktober 1966, nr. A 20.

(9) In dezelfde zin : V.C.T. 26-10-1967, doss. 1968.

(10) Kamer 1966-67, Bulletin van vragen en antwoorden, nr. 9.

(11) Cfr. R.P.D.B., V° Notaire, nr. 217.

(12) Cfr. V.C.T., 4-2-1965, doss. 85, R.W. 1965-1966, kol. 834, nr. 5.

(13) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 22-11-1966, doss. 1666, R.W. 1966-1967, kol. 1504, nr. 28.

(14) Contra : antwoord van de Heer Minister van Financiën op de parlementaire vraag nr. 146 van dhr. Goemans dd. 28-6-1966 (vragen en antwoorden, Kamer 1965-1966, nr. 31 dd. 2-8-1966, p. 1461).

(15) Cfr. V.C.T. 21-9-1967, doss. 1268 en omzendbrief nr. A 20, dd. 7-10-1966 van dhr. Vice-Gouverneur van Brabant aan de gemeentebesturen van Brussel-Hoofdstad. (supra).

(16) Kamer, Bull. Vragen en Antwoorden 47 dd. 7-11-1967.

(17) Cfr. V.C.T., 13-1-1966, doss. 1151 A, (R.W. 1965-1966, kol. 1972, nr. 126) voor de bescheiden van de gemeenteraden en V.C.T., 29-6-1967 nr. 1850 voor die van de Commissies van Openbare Onderstand.

(18) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 10-7-1964, doss. 80, R.W. 1964-1965, kol. 1191, nr. 31; — V.C.T., Franse Afd., 24-2-1966, doss. 1513 en 19-4-1966, doss. 1532, R.W. 1966-1967, kol. 1512, nr. 44; — V.C.T., Ned. Afd., 20-9-1966, doss. 1604, R.W. 1966-1967, kol. 1513, nr. 51; — V.C.T., Franse Afd., 24-1-1967, doss. 1578, R.W. 1967-1968, kol. 383, nr. 52.

(19) Vergelijk V.C.T., Ned. Afd., 8-11-1966, doss. 1603, R.W. 1966-1967, kol. 1514, nr. 57.

(20) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 13-12-1966, doss. 1707, R.W. 1967-1968, kol. 370, nr. 3.

(21) Zie nummer 58.

(22) Zie nummer 58.

(23) Cfr. V.C.T., 9-2-1967, doss. 1003, R.W. 1967-1968, kol. 442, nr. 161.

(24) Cfr. verslag Saint-Remy, p. 26, Kamer, zitting 1962-1963, doc. 331, nr. 27.

(25) Cfr. V.C.T., 20-4-1967, nr. 1813, R.W. 1967-1968, kol. 391, nr. 83; — V.C.T., Ned. Afd., 8-7-1965, doss. 675; 23-2-1965, doss. 1058 en 15-2-1966, doss. 1502, R.W., 1965-1966, resp. kol. 852, nr. 68; kol. 851, nr. 66 en kol. 1965, nr. 100.

(26) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 16-2-1965, R.W. 1965-1966, kol. 867, nr. 96 en 13-9-1966, R.W. 1966-1967, kol. 1545, nr. 88.

- (27) R.W. 1965-66, kol. 833-870, nr. 13.
 (28) R.W. 1965-1966, kol. 1937-1974, nr. 87.
 (29) Zie beide voorgaande referenties.
 (30) De V.C.T. heeft zich reeds eerder uitgesproken over de aard van deze kaarten (betrekking tussen een centrale dienst en particulieren) en over hun taalregeling: cfr. V.C.T., 21-4-1966, doss. 1477 A & B en 16-6-1966, doss. 1546 (R.W. 1967-1968, kol. 425, nr. 98 en kol. 388, nr. 74).
 (31) V.C.T., 15-12-1966, doss. 1343-1607 (voor maatschappelijke assistente) R.W. 1967-1968, kol. 426, nr. 103; V.C.T., 9-2-1966, doss. 1324, R.W. 1965-1966, kol. 1968, nr. 106.
 (32) Zie voorgaand nummer en de aldaar in voetnoot geciteerde andere adviezen.
 (33) Zie beide voorgaande nummers en de desbetreffende voetnota's.
 (34) Cfr. V.C.T., 15-12-1966, nr. 1343/1607, R.W. 1967-1968, kol. 426, nr. 103.

- (35) Belgisch Staatsblad van 4-1-1968, p. 44.
 (36) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 15-12-1964, doss. 651; 19-11-1964, doss. 848; 13-5-1965, doss. 818, R.W. 1965-1966, kol. 835, nr. 6.
 (37) In dezelfde zin voor de gemeenteraden van Hoofdstad-Brussel: V.C.T., 22-10-1966, doss. 1526, (R.W. 1966-1967, kol. 1518, nr. 74); en de instructies van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en van de Vice-Gouverneur van Brabant (R.W. 1967-1968, kol. 427, nrs. 108, 109 en 110). Zie ook V.C.T. 13-1-1966, doss. 1151/A, R.W. 1965-1966, kol. 1972, nr. 216; zie ook volgend nummer infra.
 Voor de C.O.O. zie ook R.W. 1967-1968, kol. 425, nr. 95 en V.C.T. 23-6-1966, doss. 1487; V.C.T. 2-3-1967, doss. 1745, R.W. 1967-1968, kol. 424, nr. 93; V.C.T. 29-6-1967, doss. 1850, infra nr. 74.
 (38) Kamer 1966-67, V & A., nr. 50.
 (39) Cfr. V.C.T. 9-2-1967; doss. 1473, R.W. 1967-1968, kol. 419, nr. 88

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

2e kamer. — 23 september 1969.

Voorzitter-verslaggever : Mr. de Waersegger.
 Advocaat-generaal : Mr. Dumon.

1. Straf. — Persoonlijkheid van de straf. — Geldboete. —
 Leurhandel. — Burgerrechtelijke aansprakelijkheid.
 2. Leurhandel. — K.B. van 28 november 1939. — Bestanddelen.
 3. Leurhandel. — Te koop aanbieden. — Begrip.

1. *Op grond van geen enkele wettelijke bepaling waarbij wordt afgeweken van het beginsel van de persoonlijkheid van de straf, kan de rechter beslissen dat de aansteller burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de betaling van de geldboete waartoe zijn aangestelde veroordeeld is wegens het misdrijf omschreven in art. 10 van het K.B. nr. 82 van 28 november 1939 op de leurhandel.*

2. *Een van de bestanddelen van de leurhandel, die het voorwerp is van het K.B. nr. 82 van 28 november 1939, bestaat erin dat de handelaar of zijn vertegenwoordiger zich op eigen initiatief naar de woning van de eventuele verkoper begeeft.*

3. *In de zin van het K.B. nr. 82 van 28 november 1939 bestaat het te koop aanbieden niet in eenvoudige onderhandelings over of inleidingen of voorbereidingen tot de verkoop, die niet als voorwerp hebben de verkoop-overeenkomst te sluiten, maar eenvoudig de sluiting ervan te vergemakkelijken of voor te bereiden of de mogelijkheid ervan te onderzoeken. Het te koop aanbieden bestaat enkel in de definitieve uiting van de wil van een der personen, die alleen nog moet worden aangenomen door de andere om de overeenkomst teweeg te brengen.*

Een tussenpersoon van de verkoper die een eventuele verkoop enkel voorbereidt en die een eventuele koper niet verzocht zich onmiddellijk te verbinden om de waar aan te kopen, biedt niet te koop aan in de zin van het burgerlijk recht en van het K.B. van 28 november 1939.

De Rijcker e.a. t/ Beroepsvereniging van
 Drogisterijen e.a.

Gelet op het bestreden arrest, op 21 maart 1968 gewezen door het Hof van beroep te Luik;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 1 en 2 van het koninklijk besluit nummer 82 van 28 november 1939 houdende reglementering van de leur-

handel, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, 2, inzonderheid 8°, van het koninklijk besluit van 16 oktober 1951 tot regeling van de uitvoering van het koninklijk besluit nummer 82 van 28 november 1939, zoals aangevuld en gewijzigd bij artikel 1 van het koninklijk besluit van 19 april 1962 en 97 van de Grondwet,

doordat, na te hebben vastgesteld dat, krachtens de overeenkomsten tussen de vennootschap Avon en haar aangestelden, deze «voor de verkoop een klant slechts op uitnodiging mochten bezoeken» en na er te hebben op gewezen dat inderdaad, volgens de meer uitvoerige richtlijnen van deze vennootschap, de aangestelden bij een eerste op eigen initiatief gebracht bezoek aan de toekomstige klant er zich moesten toe beperken een catalogus, een vouwblad of een brochure te overhandigen, eventueel een monster aan te bieden en daarna overeen te komen omtrent een tweede bezoek met het oog op een volledige demonstratie van de te koop gestelde producten, zodat alleen tijdens dit tweede bezoek de aangestelde de eventuele bestellingen van de klanten mocht aannemen, het bestreden arrest beslist: «dat in de zin van de artikelen 1 en 2, 1°, van het koninklijk besluit van 28 november 1939 het verkopen of het te koop aanbieden, naargelang er al dan niet een bestelling gedaan wordt, begint tijdens dit eerste verzoek en een einde neemt bij het tweede optreden, dat ten onrechte een bezoek op uitnodiging wordt genoemd; de aangestelde immers heeft de klant aangesproken, heeft zich naar hem begeven zonder uitgenodigd of geroepen te zijn, zodat het initiatief uitgegaan is van de aangestelde, die, voorzien van monsters en reclameliteratuur, mondeling een uitnodiging verzocht heeft vanwege de persoon bij wie zij is gaan aankloppen, ofschoon deze geen regelmatige klant was wiens behoeften nauwkeurig of bij benadering vooraf bekend waren», zodat «niet terzake zijn de argumenten van de beklaagde De Rijcker, volgens wie het eerste bezoek niet het karakter van een rechtstreekse tekoopaanbieding heeft. daar de aangestelde niet in staat is de koopwaar te overhandigen en de prijs ervan te innen en daar zij niet bevoegd is om de verbruiker te vragen een onmiddellijke verbintenis aan te gaan», want enerzijds bij het eerste bezoek «wordt met het gelaakte procédé de overhandiging of overlegging van de catalogus, het vouwblad of een aanvullende brochure met bijzondere offerten niet verricht door een eenvoudige drager van reclamemateriaal en is geen publiciteitsverrichting, want zij is bestemd om besprekingen te beginnen over de verkoop, wat de noodzakelijke en onontbeerlijke inleiding is voor het opnemen van een bestelling, aangezien het hier gaat om iemand met wie nooit handelsbetrekkingen zijn aangeknoopt voor de verkoop van de «Avon»-

produkten, en anderzijds «de verbintenis van de klant weliswaar pas tot stand komt tijdens de tweede fase» maar toch op eigen initiatief rechtstreeks teweeg gebracht is door het eerste persoonlijk contact aan huis en door de aangestelde opzettelijk verzaagd is om uitgevoerd te worden tijdens een tweede bezoek, zagezegd op uitnodiging en aangevraagd onder voorwendsel van een meer volledigere demonstratie, tot welk maneuver zich onbewust leent de persoon die met de afspraak instemt en die geen belang hecht, daar hij er de reden niet van inziet, aan de vermeldingen van een uitnodiging die voorkomen op «de uitnodigingskaart» en op de bestelbrief, indien hij beslist te kopen,

terwijl, eerste onderdeel, door te besluiten dat de verkoop gesloten bij een bezoek aan huis van de klant ingevolge diens uitnodiging een leurrecht van deur tot deur uitmaakte, het bestreden arrest de wettelijke omschrijving van de leurrecht heeft miskend, waarvan een der bestanddelen is dat de handelaar zich op eigen initiatief naar de woning van de eventuele koper begeeft, welk bestanddeel niet aanwezig is wanneer omtrent dit bezoek vooraf is overeengekomen, al was het tijdens een eerste op eigen initiatief gebracht bezoek om mondeling een uitnodiging te vragen vanwege de klant, daar zodra de klant zijn wil heeft te kennen gegeven om de voor de verkoop aangestelde persoon te ontvangen, deze wilsuiting van de klant noodzakelijk uitsluit dat het bezoek tijdens hetwelk de verkoop eventueel kan tot stand komen, nog kan worden beschouwd als de uitkomst van het initiatief alleen van deze aangestelde (schending van alle voormelde wettelijke bepalingen, met uitzondering van artikel 97 van de Grondwet),

terwijl, tweede onderdeel, indien men het bestreden arrest zo uitlegt dat, door te verklaren dat het niet terzake dient dat de verbintenis van de klant pas tot stand komt tijdens de tweede fase, aangezien zij op eigen initiatief rechtstreeks teweeg gebracht is door het eerste persoonlijk contact aan huis en door de aangestelde opzettelijk verzaagd is om uitgevoerd te worden tijdens een tweede bezoek, zagezegd op uitnodiging en aangevraagd onder voorwendsel van een volledigere demonstratie, tot welk maneuver zich onbewust leent de persoon die met de afspraak instemt en die geen belang hecht, daar hij er de reden niet van inziet, aan de vermeldingen van een uitnodiging die voorkomen op de «uitnodigingskaart» en op de bestelbrief, indien hij beslist te kopen; het aan het tweede bezoek bij de klant een louter fictief karakter heeft willen toeschrijven, (volgens deze uitlegging is het verkopen of het te koop aanbieden reeds tot stand gekomen tijdens het eerste bezoek), het arrest op tegenstrijdige of althans dubbelzinnige wijze gemotiveerd zou blijken te zijn, aangezien in de redenen waarin de bestanddelen worden ontleed, die het eerste bezoek kenmerken, het arrest, zonder te betwisten dat de aangestelde in deze fase niet bevoegd is om de onmiddellijke verbintenis van de gebruiker aan te vragen, erkent dat dit eerste bezoek bestemd is om «besprekingen over de verkoop» te beginnen, wat elk begrip van verkoop en te koop aanbieden uitsluit, zodat het tweede bezoek, ongeacht de reden, ingeroepen op het ogenblik waarop dit bezoek wordt aangevraagd en daaromtrent wordt overeengekomen, werkelijk onontbeerlijk is voor de aangestelde om te kunnen verkopen of te koop aanbieden (schending van artikel 97 van de Grondwet);

terwijl, derde onderdeel, door te beslissen dat de overhandiging van catalogi tijdens het eerste bezoek een te koop aanbieden opleverde, op grond dat dit bezoek bestemd was om omtrent de verkoop besprekingen te beginnen, die onontbeerlijk zijn om de te koop gestelde produkten te doen kennen, het bestreden arrest het wettelijk begrip van het te koop aanbieden heeft miskend door dit karakter toe te schrijven aan een eenvoudig bezoek be-

stemd om besprekingen over de verkoop te beginnen, daar de aanbieding onderstelt dat een der partijen definitief haar wil heeft te kennen gegeven, wat de andere partij slechts behoeft aan te vullen door te aanvaarden, en zulks insluit dat de persoon die het aanbod doet, bevoegd is om de onmiddellijke verbintenis van de koper aan te vragen (schending van alle voormelde wettelijke bepalingen met uitzondering van artikel 97 van de Grondwet),

terwijl, vierde onderdeel, het bestreden arrest enerzijds door geen onderzoek in te stellen, ofschoon de bij het Hof ingediende conclusie uitdrukkelijk gevraagd had na te gaan of deze catalogi al dan niet de voornaamste verkoopsvoorwaarden vermeldten en of de overhandiging ervan al dan niet tot enig doel had de klanten te documenteren, zonder hen ertoe te willen brengen bestellingen te doen op vertoon alleen van de catalogi, daar de aangestelde niet bevoegd was om een aanbod te doen aangezien haar contract verbiedt te verkopen bij het eerste bezoek, en of derhalve, zowel wegens hun inhoud als wegens de omstandigheden, deze catalogi al dan niet eenvoudige voorstellen waren, en anderzijds door te beslissen dat de overhandiging van de catalogi «geen loutere publiciteitsverrichting is, want zij is bestemd om besprekingen te beginnen over de verkoop, wat de noodzakelijke en onontbeerlijke inleiding is voor het opnemen van een bestelling, aangezien het hier gaat om iemand met wie nooit handelsbetrekkingen zijn aangeknoopt voor de verkoop van de produkten», het bestreden arrest niet antwoordt op de verweermiddelen bij conclusie aangevoerd en anderzijds met dubbelzinnige en tegenstrijdige redenen is omkleed (schending van artikel 97 van de Grondwet):

I. In zover de voorziening gericht is tegen de beslissing op de strafvordering die tegen Germaine Matagne is ingesteld:

Overwegende dat het arrest vaststelt enerzijds dat de eerste eiseres zich op eigen initiatief bij drie personen heeft aangeboden en te dier gelegenheid bestellingen van produkten van de eisende vennootschap heeft gekregen, «zonder dat deze personen haar hebben uitgenodigd om hun de genoemde produkten te komen aanbieden» en anderzijds dat zij ook bestellingen van deze produkten verkreeg na zich bij personen te hebben begeven die in haar opvatting klanten konden worden en dat zij zich te dien einde met nauwgezetheid naar de richtlijnen van de firma Avon heeft gedragen;

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat de verkopen of te koop aanbiedingen van de eiseres Matagne tijdens de drie op eigen initiatief gebrachte bezoeken zowel als tijdens die welke zij deed bij andere eventuele klanten met nauwgezette opvolging van de richtlijnen van de firma Avon overtredingen van het koninklijk besluit van 28 november 1939 opleveren;

Overwegende dat het middel in zijn verschillende onderdelen op het bestreden arrest slechts kritiek uitoefent in zover het beslist dat de verkopen of te koop aanbiedingen die in deze laatste omstandigheden zijn verricht, de genoemde misdrijven opleveren;

Overwegende echter dat het arrest tegen de eerste eiseres slechts een enkele straf heeft uitgesproken wegens alle te haren laste gelegde feiten en dat deze straf wettelijk gerechtvaardigd is door de feiten die een misdrijf opleveren en die niet bedoeld zijn door het middel, zodat dit middel niet ontvankelijk is wegens het ontbreken van belang;

En overwegende dat de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtvormen werden nageleefd en dat de beslissing overeenkomstig de wet is;

Op de voorziening, ter terechtzitting door de Procureur-generaal ingesteld krachtens artikel 442 van het Wetboek van strafvordering:

Over het middel afgeleid uit de schending van de arti-

kelen 39 en 50 van het Strafwetboek, 162, en 194 van het Wetboek van strafvordering, 1384 van het Burgerlijk Wetboek en 10 van het koninklijk besluit nr 82 van 28 november 1939 houdende reglementering van de leurhandel;

Overwegende dat het bestreden arrest, uitsluitend op grond van de hoedanigheid van aansteller, in de zin van artikel 1384 van het Burgerlijk Wetboek, van de naamloze vennootschap « Avon-Cosmetics » zegt dat deze « burgerlijk aansprakelijk is voor de geldboete van 100 frank vermeerderd met 190 decimen » waartoe het haar aangestelde, de beklaagde Germaine Matagne, veroordeelt wegens het misdrijf omschreven in artikel 10 van het koninklijk besluit nr. 82 van 28 november 1939;

Overwegende dat, op grond van geen enkele wettelijke bepaling waarbij afgeweken wordt van het beginsel van de persoonlijkheid van de straf, de rechter kan beslissen dat de aansteller burgerrechtelijk aansprakelijk is voor de betaling van de geldboete waartoe haar aangestelde veroordeeld is wegens het voornoemde misdrijf;

Dat hieruit volgt dat de beslissing waarbij de naamloze vennootschap « Avon-Cosmetics » burgerrechtelijk aansprakelijk verklaard wordt voor haar aangestelde Germaine Matagne met betrekking tot de tegen laatstgenoemde uitgesproken geldboete en waarbij de vennootschap deswege wordt veroordeeld, onwettelijk is;

II. In zover de voorzieningen gericht zijn tegen de beslissingen, op de strafvordering gewezen tegen Raymond De Rijcker en Marie Detaille en tegen de beslissingen, op de burgerlijke rechtvorderingen gewezen tegen de vier eisers;

Over de vier onderdelen samen:

Overwegende dat een van de bestanddelen van de leurhandel, die het voorwerp is van het koninklijk besluit van 28 november 1939, erin bestaat dat de handelaar of zijn vertegenwoordiger zich op eigen initiatief naar de woning van de eventuele koper begeeft;

Overwegende dat in de zin van voornoemd koninklijk besluit het te koop aanbieden niet bestaat in eenvoudige onderhandelingen over de inleidingen of voorbereidingen tot de verkoop, die niet als voorwerp hebben de verkoopovereenkomst te sluiten, maar eenvoudig de sluiting ervan te vergemakkelijken of voor te bereiden of de mogelijkheid ervan te onderzoeken... maar enkel in de definitieve uiting van de wil van een der personen, die alleen nog moet worden aangenomen door de andere om de overeenkomst teweeg te brengen;

Dat een tussenpersoon van de verkoper, die een eventuele verkoop enkel voorbereidt en die een eventuele koper niet verzocht zich onmiddellijk te verbinden om de waar aan te kopen, niet « te koop aanbiedt » in de zin van het burgerlijk recht en van het koninklijk besluit nr. 82 van 28 november 1939;

Overwegende dat het bestreden arrest, dat vastgesteld heeft dat de te koop aanbieding of de verkoop door de aangestelde van de naamloze vennootschap Avon niet gedaan zijn dan nadat deze door de klanten uitgenodigd was om zich bij hen aan te bieden, niettemin beslist dat het koninklijk besluit van 28 november 1939 overtreden is, omdat voornoemde aangestelde zich op eigen initiatief een eerste maal bij deze eventuele klanten had aangeboden, voorzien van koopwaren en catalogi, en hun voorstelde haar uit te nodigen om een tweede maal bij hen aan huis te komen, tijdens welk bezoek « demonstraties » en eventueel aankopen zouden geschieden;

Dat het arrest overweegt dat de argumenten van de beklaagde De Rijcker niet terzake dienen, in zover deze betoogt dat het eerste bezoek « niet het karakter van een rechtstreekse tekoopaanbieding heeft, daar de aangestelde niet in staat is om de koopwaar te overhandigen en de prijs ervan te innen en daar zij niet bevoegd is om de verbruiker te vragen een onmiddellijke verbintenis aan te

gaan »; en er derhalve « tekoopaanbieding » in de zin van voornoemd koninklijk besluit is omdat met het gelaakte procédé de overhandiging of overlegging van de catalogus, het vouwblad of een aanvullende brochure met bijzondere offerten niet verricht wordt door een eenvoudige drager van reclamematerieel en geen loutere publiciteitsverrichting is, want zij is bestemd om besprekingen te beginnen over de verkoop, wat de noodzakelijke en onontbeerlijke inleiding voor het opnemen van een bestelling, aangezien het hier gaat om iemand met wie nooit geen handelsbetrekkingen zijn aangeknoopt voor de verkoop van de Avon-produkten »...; « dat het niet terzake dient dat het opzoeken van de klant in twee tijden geschiedt en dat de verbintenis van de klant pas in de tweede fase tot stand komt, aangezien zij op eigen initiatief rechtstreeks teweeg gebracht is door het eerste persoonlijk contact »; dat de uitnodiging door de klant voor een later bezoek aangevraagd is...; dat zij een maneuver is waartoe zich onbewust leent de persoon die op de afspraak ingaat...;

Overwegende echter dat het bestreden arrest aldus enerzijds niet zegt, niettegenstaande de conclusies van de eisers die het hof van beroep verzochten daarover uitspraak te doen, dat de catalogi en vouwbladen die aan de eventuele klanten overhandigd werden tijdens het eerste bezoek van de aangestelde, een werkelijke tekoopaanbieding waren en niet een eenvoudig voorstel om een overeenkomst aan te gaan en anderzijds niet vaststelt dat de uitnodigingen, om aan de aangestelde door de eventuele klanten overhandigd om zich bij hen aan te bieden, geen vrije en bewuste daad waren, niet heeft kunnen beslissen, zonder schending van de begrippen van de « tekoopaanbieding » en de leurhandel bedoeld in het koninklijk besluit van 28 november 1939, dat er in het onderhavige geval tekoopaanbiedingen zijn geweest of dat deze « begonnen » bij de eerste bezoeken die op eigen initiatief door de aangestelde van de naamloze vennootschap Avon werden gebracht en dat de aanbiedingen tijdens de tweede bezoeken, verricht nadat de klanten de aangestelde uitgenodigd hadden om zich bij hen aan te bieden, de leurhandel uitmaakten die bij het voornoemd koninklijk besluit wordt gereguleerd en gestraft;

Om die redenen,

Vernietigd het bestreden arrest, doch slechts in zover het uitspraak doet op de strafvordering tegen Raymond De Rijcker en Marie Detaille, of op de burgerlijke rechtvorderingen tegen de eiser, het dezen in de kosten alsmede in de voorschotten heeft veroordeeld en de bekendmaking van het arrest heeft bevolen; en rechtdoende op de vordering van de Procureur-generaal, vernietigt, doch uitsluitend in het belang van de wet, het bestreden arrest, in zover het de naamloze vennootschap « Avon Cosmetics » burgerrechtelijk aansprakelijk verklaart voor haar aangestelde Germaine Matagne tot betaling van de geldboete die tegen laatstgenoemde is uitgesproken, en haar deswege veroordeelt;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde beslissing;

Veroordeelt Matagne in een zesde van de kosten en laat de overige ten laste van de Staat;

Verwijst de zaak, behalve in zover de vernietiging is uitgesproken in het belang van de wet, naar het Hof van beroep te Brussel.

NOOT. — Verg. Cass. 10 februari 1960, R. W. 1960-1961, 1765: een handelaar in horloges stuurt reclamekaarten met aanduiding van de artikelen en van de verkoopsmodaliteiten; de geadresseerde kan een strook van de kaart gebruiken om de handelaar te doen komen, die dan een vertegenwoordiger met een collectie stuurt.

HOF VAN CASSATIE.

1e Kamer. — 24 oktober 1969.

Eerste voorzitter : M. Bayot.
Raadsheer-verslaggever : M. Delahaye.
Advocaat-generaal : M. Krings.
Advokaat : Mr. Bayart.

Gehuwde vrouw. — Scheiding van goederen. — Faillissement van de man. — Door de vrouw gekocht onroerend goed. — Vermoeden van art. 555 faillissementswet. — Bewijs van het tegendeel. — Voorbehouden goederen. — Art. 226 septies § 5 B. W.

De van goederen gescheiden vrouw van een gefailleerde bracht tegen het vermoeden van art. 555 faillissementswet in dat zij met alle wettelijke middelen mocht bewijzen dat zij een door haar tijdens het huwelijk gekocht onroerend goed verworven had met geld dat afkomstig was van de door haar gedreven handel. De curator wierp op dat haar bewijsaanbod onontvankelijk was daar de akte van aankoop niet de door art. 226 septies § 5, derde lid, B.W. overgeschreven verklaring bevatte dat de aankoop door haar gedaan was met behulp van voorbehouden goederen en om als belegging te dienen.

Die wetsbepaling maakt geen onderscheid naargelang van het huwelijkscontract. Wanneer dus de echtgenoten bij hun huwelijkscontract bedongen hebben dat zij gescheiden van goederen zullen zijn, mag de vrouw de herkomst en de omvang van de voorbehouden onroerende goederen enkel dan door alle wettelijke middelen, behalve door algemene bekendheid, bewijzen wanneer de akte van aankoop bovenvermelde verklaring bevat.

Mr. van Orshaegen q. q. t./ Lion.

Gelet op het bestreden arrest, op 16 oktober 1968 door het Hof van beroep te Brussel gewezen ;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 226 septies, meer bepaald paragrafen 1 en 5, van het Burgerlijk Wetboek, en 555 van boek III van het wetboek van koophandel,

doordat het bestreden arrest, na geconstateerd te hebben dat de echtelieden Lieckens Leopold en verweerster Lion Irène, gehuwd waren onder het stelsel der scheiding van goederen, dat bij akte verleden op 1 februari 1962 de ouders van verweerster een perceel bouwgrond gelegen te Wijnegem, Ganzeweg, geschonken hadden aan verweerster en aan dame Lion Anna, in onverdeeldheid, ieder voor de helft in volle eigendom, dat bij akte van zelfde datum dame Lion Anna al haar onverdeelde delen in gezegde grond aan verweerster afstond tegen de prijs van 74.125 frank, waarvan kwijting verleend werd, dat bij vonnis dd. 24 juni 1965 Lieckens Leopold failliet verklaard werd, dat eiser als curator werd aangesteld, dat de vordering door eiser ingesteld ertoe strekte te horen zeggen dat hogerebeschreven bouwgrond, voor het gedeelte dat door verweerster ten bezwarende titel verworven was, deel uitmaakte van het faillissement krachtens artikel 555 voormeld, en dat dienvolgens dit eigendom ingebracht zou worden in het actief van het faillissement met bekendmaking hiervan in de registers van het bevoegd hypotheekkantoor, dat verweerster staande hield dat de gelden, die tot de litigieuze verkrijging gediend hadden, voortkwamen van de winsten verworven door de handel die zij vóór en tijdens het huwelijk gedreven had, dat eiser tegenwierp dat bedoelde gelden voorbehouden goederen genoemd worden die aan een bijzondere wettelijke regeling zijn onderworpen, volgens welke namelijk, overeenkomstig artikel 226, septies, paragraaf 5, van het Burgerlijk Wetboek, de

gehuwde vrouw de herkomst en omvang van haar voorbehouden goederen mag bewijzen door alle wettelijke middelen, behalve wanneer zij zich hiermede onroerend goed aanschafte, beslist dat de verklaring van belegging, voorgeschreven door gezegd artikel 226 septies, paragraaf 5, lid 3, van het Burgerlijk Wetboek, enkel vereist is in de gevallen waar de voorbehouden goederen van de vrouw tegelijk goederen van de gemeenschap zijn, dat deze wetsbepaling echter niet toepasselijk is wanneer de vrouw, onder het stelsel van de scheiding van goederen, goederen verkrijgt die krachtens artikel 226 septies, paragraaf 1, voorbehouden goederen vormen, dat bijgevolg ter zake het wettelijk vermoeden door voormeld artikel 555 geschapen door alle wettelijke bewijsmiddelen kan weerlegd worden en dat het behoorde het bewijsaanbod van verweerster te aanvaarden dragende op bepaalde feiten welke konden doen aannemen dat verweerster de prijs van hoger bedoelde verkrijging met eigen penningen betaald had, en doordat het bestreden arrest aldus het middel verwerpt waardoor eiser liet gelden dat, nu het voorbehouden onroerende goederen of rechten betrof, overeenkomstig artikel 226 septies, paragraaf 5, voormeld, het bewijs waardoor de vrouw het vermoeden ingesteld door artikel 555 voormeld dient te weerleggen, alleen dan onontvankelijk is wanneer de akte van aankoop door de vrouw de verklaring bevat dat de aankoop door haar gedaan werd met behulp van voorbehouden goederen, en om als wederbelegging te dienen, en dat ten deze de akte van aankoop door verweerster dergelijke verklaring niet bevatte, zodat het door verweerster aangeboden bewijs onontvankelijk was,

terwijl de artikelen 226, septies, paragrafen 1 en 5, van het Burgerlijk Wetboek en 555 van boek III van het Wetboek van koophandel geen onderscheid maken tussen het geval waar de vrouw van goederen gescheiden is en dat waar zij zich in een ander huwelijksstelsel bevindt, zodat ten deze toepassing diende te worden gemaakt van gezegd artikel 226 septies, paragraaf 5, met als gevolg dat, bij gebrek aan voormelde verklaring in de aankoopakte, het bewijsaanbod, strekkende tot het weerleggen van het wettelijk vermoeden door artikel 555 ingesteld, onontvankelijk was :

Overwegende dat, luidens artikel 226 septies, paragraaf 5, van het Burgerlijk Wetboek, indien het onroerende goederen of onroerende rechten betreft, het bewijs van de herkomst en de omvang van de voorbehouden goederen alleen dan onontvankelijk is, wanneer de akte van aankoop door de vrouw de verklaring bevat dat de aankoop door haar gedaan is met behulp van voorbehouden goederen en om als belegging te dienen ;

Overwegende dat evengenoemde wetsbepaling geen onderscheid maakt naargelang van de opgemaakte huwelijksvereenkomst ; dat, derhalve, wanneer de echtgenoten bij hun huwelijkscontract, zoals ten deze, bedongen hebben dat zij gescheiden van goederen zullen zijn, de vrouw de herkomst en de omvang van de voorbehouden onroerende goederen enkel mag bewijzen door alle wettelijke middelen, behalve door de algemene bekendheid, wanneer de akte van aankoop hogervermelde verklaring bevat ;

Overwegende, dienvolgens, dat het arrest niet wettelijk kon beslissen dat het vermoeden, ingesteld bij artikel 555 van het Wetboek van koophandel door alle wettelijke bewijsmiddelen kan weerlegd worden ;

Dat het middel gegrond is ;

Om deze redenen :

Vernietigt het bestreden arrest ;

Beveelt dat van dit arrest melding zal gemaakt worden op de kant van de vernietigde beslissing ;

Houdt de kosten aan en zegt dat de feitenrechter hierover zal beslissen ;

Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Gent.

RAAD VAN STATE.

4e Kamer. — 29 april 1969.

Voorzitter : A. Mast.

Raadsheren : de H.H. Mees en Smolders.

Substituut-auditeur-generaal : M. Tacq.

Advocaten : Mrs. De Winter en Heerman.

Raad van State. — Handeling vatbaar voor vernietiging. — Rechtspleging. — Belang. — Termijn. — Afwending van macht. — Bouwen en verkavelen. — Bouwvergunning. — Beoordelingsbevoegdheid.

Het feit dat de met de administratieve voogdij belaste overheid zich onthoudt van handelen in een geval waarin zij juridisch niet verplicht was het te doen, is geen beslissing in de zin van artikel 9 van de wet van 23 december 1946. Die exceptie wordt ambtshalve opgeworpen.

Een particulier doet niet blijken van het vereiste belang om de vernietiging te bevorderen van een besluit waarbij de door hem voor de Raad van State bestreden beslissing van een gemeenteoverheid wordt geschorst.

De door de bevoegde overheid genomen beslissing een bouw aanvraag af te wijzen of slechts onder bepaalde voorwaarden toe te kennen of nog de beslissing van de tutelaire overheid een verleende bouwvergunning te vernietigen, zijn geen beslissingen met verordenende draagwijdte waarop de omwonende derde zich met goed gevolg kan beroepen om als een verkregen recht te eisen dat het college van burgemeester en schepenen of de gemachtigde ambtenaar de door hen voordien gedane beoordeling van de eisen van de plaatselijke aanleg zouden handhaven.

De gemachtigde ambtenaar van de stedenbouw die over een eerste bouw aanvraag, onder bepaalde voorwaarden, een ongunstig advies heeft gegeven, wendt zijn bevoegdheid niet van haar wettelijk doel af door over een hernieuwde bouw aanvraag met terzijdelating of mildering van de voordien gestelde voorwaarden gunstig te adviseren, wanneer de nieuwe beoordeling van de plaatselijke toestand het gevolg is van een juistere of vollediger kennis ervan.

De afgifte van een bouwvergunning om de instandhouding mogelijk te maken van reeds uitgevoerde bouwwerken waarvoor geen regelmatige vergunning was verleend, is niet strijdig met de wet mits deze vergunning niet wordt gegeven ter regularisatie van een overtreding van de geldende verordenende voorschriften.

De Hauw t./ Belgische Staat (Minister van openbare werken), Gouverneur van Oost-Vlaanderen en Gemeente Moerbeke.

Arrest nr. 13.527.

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de weigering van de Minister van Openbare Werken gevolg te geven aan het besluit d.d. 30 november 1967 waarbij de gouverneur van de provincie Oost-Vlaanderen de door het college van burgemeester en schepenen der gemeente Moerbeke op 22 september 1967 aan Edmond De Roeck gegeven bouwvergunning schorst; dat de bestreden beslissing op 18 januari 1968 ter kennis van verzoeker werd gebracht; dat verzoeker ook de vernietiging vordert van eerderevermeld besluit d.d. 22 september 1967 van het college, alsmede die van het schorsingsbesluit d.d. 30 november 1967;

Overwegende dat verzoeker in 1953 de toelating bekam om op een perceel gelegen aan de Zikastraat te Moerbeke, een woning te bouwen op 11 m van de as van de straat;

dat Edmond De Roeck op 14 januari 1964 een bouw aanvraag indiende ertoe strekkende, naast het perceel dat aan verzoeker behoort, een villa op te richten op 9 m van de as van de Zikastraat; dat in de zone waar de betrokken percelen zijn gelegen geen door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat; dat de gemachtigde ambtenaar die aanvraag op 18 februari 1964 gunstig adviseerde op voorwaarde evenwel dat de bouwlijn op 11 m van de as van de straat zou worden vastgesteld; dat het college op 24 februari 1964 de aangevraagde bouw aanvraag verleende doch in strijd met het advies van de gemachtigde ambtenaar de bouwlijn op 9 m van de as van de baan vaststelde; dat de bouwvergunning op 20 maart 1964 door de gouverneur der provincie Oost-Vlaanderen werd vernietigd wegens miskenning van artikel 45 van de wet van 29 maart 1962; dat De Roeck ingevolge een klacht ingediend door verzoeker door de correctionele rechtbank te Oudenaarde veroordeeld werd tot een geldboete van 50 fr. of een vervangende gevangenisstraf van 15 dagen; dat bij arrest van het Hof van beroep te Gent van 30 juni 1965 aan De Roeck bevolen werd de plaats in de vorige staat te herstellen uiterlijk tegen 1 september 1965; dat een hoge ambtenaar van het Ministerie van Openbare Werken na een bezoek ter plaatse op 23 december 1966 gedaan, als zijn advies te kennen gaf « dat geen afstand van 11 m uit de as van de voorliggende weg vereist is en dat een plaatsing op 9 m, zoals gebouwd door De Roeck, technisch stedenbouwkundig verantwoord is »; dat op 12 januari 1967 aan De Roeck werd medegedeeld dat het hem vrijstond een nieuwe bouw aanvraag ter regularisatie in te dienen; dat laatstgenoemde op 16 januari 1967 een zodanige aanvraag indiende, welke door de gemachtigde ambtenaar gunstig werd geadviseerd; dat het college op 28 januari 1967 de bouwvergunning verleende; dat die bouwvergunning bij besluit van 26 juli 1967 door de gouverneur werd vernietigd; dat De Roeck op 19 augustus 1967 een nieuwe aanvraag indiende strekkende tot het bekomen van een « regularisatievergunning »; dat het college op 22 september 1967, die vergunning gaf op gunstig advies van de gemachtigde ambtenaar; dat de gouverneur die beslissing bij besluit van 30 november 1967 schorste om reden onder meer « dat de thans door het schepencollege in zitting van 22 september 1967 opnieuw verleende vergunning tot het oprichten van dezelfde woning op dezelfde plaats neerkomt op een herhaling van hetzelfde procédé, dat reeds bij vorig besluit werd afgekeurd omdat het strijdig is met het algemeen belang »; dat het college van burgemeester en schepenen op 14 december 1967 aan de gouverneur mededeelde dat « geen gevolg zou worden gegeven aan zijn schorsingsbesluit en de regering derhalve de regularisatievergunning de 22e september 1967 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Moerbeke aan de heer De Roeck afgegeven, niet zal vernietigen, om reden dat een plaatsbezoek verricht door een hoge ambtenaar van het hoofdbestuur, heeft uitgewezen dat de toestand ter plaatse geen afstand van 11 m uit de as van de voorliggende weg vereist en de inplanting van het gebouw van de heer De Roeck op 9 m technisch stedenbouwkundig verantwoord is »;

Overwegende dat het feit dat de met de administratieve voogdij belaste overheid zich onthoudt van handelen in een geval waarin zij juridisch niet verplicht was het te doen, geen beslissing is in de zin van artikel 9 van de wet van 23 december 1946; dat het beroep dan ook niet ontvankelijk is in zover het gericht is tegen de sub 1 bestreden beslissing; dat die exceptie ambtshalve dient te worden opgeworpen;

Overwegende dat de tweede tegenpartij aanvoert dat het beroep niet ontvankelijk is in zover het gericht is tegen het schorsingsbesluit; dat die exceptie gegrond is wijl verzoeker niet het vereiste belang doet blijken om de vernietiging te vorderen van het besluit waarbij het door hem

door de Raad van State bestreden besluit van het college wordt geschorst;

Overwegende wat het sub 3 bestreden besluit betreft dat het college op 14 december 1967 kennis nam van het schorsingsbesluit van de gouverneur; dat het beroep tot nietigverklaring ingesteld werd minder dan zestig dagen na het verstrijken van de termijn van veertig dagen bedoeld bij de slotbepaling van het tweede lid van artikel 87 van de gemeentewet;

Overwegende dat verzoeker aanvoert dat de door het schepencollege op 22 september 1967 verleende bouwvergunning en het door de gemachtigde ambtenaar gegeven gunstig advies «uitsluitend zijn ingegeven door de bezorgdheid de gevolgen die voor... De Roeck uit de door hem opgelopen veroordelingen voortvloeien te omzeilen en zijn toestand te regulariseren»; dat hij betoogt dat, noch het college, noch het bestuur van de stedenbouw een geldig motief kunnen aanvoeren ter verantwoording van de wijziging van hun oorspronkelijke appreciatie van de eisen gesteld door het algemeen belang; dat hij hieruit besluit dat de eerste en de derde tegenpartij de hun toegekende bevoegdheid van haar wettelijk doel hebben afgewend; dat verzoeker «in rechte» geen andere middelen aanvoert;

Overwegende dat er voor het grondgebied waar het perceel gelegen is waarop de villa van De Roeck werd opgetrokken, geen door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat; dat het perceel evenmin gelegen is binnen de omtrek van een verkaveling waarvoor naar behoren vergunning is verleend; dat verzoeker niet beweert en dat ook niet blijkt dat de bestreden bouwvergunning verleend werd met miskennis van een bouwverordening; dat de door de bevoegde overheid genomen beslissing een bouwaanvraag af te wijzen of slechts onder bepaalde voorwaarden toe te kennen of nog de beslissing van de tuitelaire overheid een verleende bouwvergunning te vernietigen, geen beslissingen zijn met verordenende draagwijdte waarop de omwonende derde zich met goed gevolg kan beroepen om als een verkregen recht te eisen dat het college of de gemachtigde ambtenaar de door hen voordien gedane beoordeling van de eisen van de plaatselijke aanleg zouden handhaven; dat het zaak is van het college en van de gemachtigde ambtenaar van de stedenbouw, met nakoming van het bepaalde in artikel 45 van de wet van 29 maart 1962 en met eerbiediging van de in aanmerking komende verkregen rechten, te oordelen of de toekenning van de aangevraagde bouwvergunning of de wijziging van de voorwaarden waaronder zij werd verleend, verantwoord is door de eisen van een behoorlijke ruimtelijke ordening; dat het de Raad van State niet toekomt zich hierbij in hun plaats te stellen;

Overwegende dat de bestreden bouwvergunning die overeenkomstig artikel 45 werd gegeven en die luidens die bepaling niet diende gemotiveerd te zijn, het beschikend gedeelte van het advies van de gemachtigde ambtenaar overneemt;

Overwegende dat de gemachtigde ambtenaar van de stedenbouw die over een eerste bouwaanvraag, onder bepaalde voorwaarden een ongunstig advies heeft gegeven, zijn bevoegdheid niet van haar wettelijk doel afwendt door over een hernieuwde bouwaanvraag met terzijdelating of mildering van de voordien gestelde voorwaarden gunstig te adviseren wanneer de nieuwe beoordeling van de plaatselijke toestand het gevolg is van een juistere of vollediger kennis ervan; dat terzake het ongunstig advies van de gemachtigde ambtenaar door een gunstig advies werd vervangen, nadat op 23 december 1966 door een inspecteur-generaal van het centraal bestuur van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening een onderzoek ter plaatse werd gedaan dat in het voordeel van De Roeck uitviel; dat er geen grond voorhanden is om aan te nemen dat deze hoge ambtenaar zich bij het verrichten van dit onderzoek

niet door een objectieve beoordeling van de eisen van de plaatselijke aanleg zou hebben laten leiden; dat de afgifte van een bouwvergunning om de instandhouding mogelijk te maken van reeds uitgevoerde bouwwerken waarvoor geen regelmatige vergunning was verleend, niet strijdig is met de wet mits deze vergunning — zoals ter zake — niet wordt gegeven ter regularisatie van een overtreding van de geldende verordenende voorschriften;

Overwegende dat het beroep niet gegrond is,

Besluit:

Het beroep is verworpen.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e Kamer. — 30 mei 1969.

Voorzitter: M. Liard.

Raadsheren: M.M. Grenez en Van Hecke.

Advocaten: Mrs. Boelens, Van Goethem en Boonen.

Binnenschepvaart. — Vordering van de bevrachter tegen de stuwadoor en tegen de schipper tot betaling van ladingschade waarvoor hij de geadresseerde heeft moeten vergoeden. — Cognossement.

Door de Franse koper van een lading steenplaten uit Noorwegen met het vervoer ervan uit Antwerpen naar Lyon belast, had een vervoermaatschappij een Antwerpse natie aangesteld om de koopwaar uit zeeschip te lossen, in een binnenschip over te slaan, te laden en te stuwen, en zij had voor het vervoer naar Lyon een binnenschip bevracht dit alles op eigen naam. Bewerend dat de lading beschadigd aangekomen was en dat zij krachtens een contractuele verplichting tegenover de geadresseerde, deze had moeten vergoeden, vordert zij van de natie en van de schipper schadeloosstelling.

Er bestaat tussen partijen een rechtsverband en de vervoermaatschappij mag vergoeding eisen mits zij bewijst dat zij de geadresseerde heeft moeten schadeloos stellen. Ondoeltreffend is dat zij geen houder was van het cognossement, daar het recht om zich de koopwaar te laten afgeven vreemd is aan de vordering tot schadevergoeding wegens averij of manco, die door de werkelijke schadelijder altijd kan ingesteld worden.

C.V. Noordnatie t./ N.V. Le Rhin
en Abel t./ N.V. Le Rhin.

Gezien in eensluitende uitgifte het vonnis de dato 27 juni 1967 der Rechtbank van koophandel te Antwerpen, waarvan geen betekening wordt voorgelegd en waartegen op 25 en 28 augustus 1967, telkens een naar vorm en termijn regelmatig beroep werd ingesteld;

Aangezien de beroepen ingeschreven onder nummers 59.631 en 59.632 als verknocht dienen samengevoegd te worden;

Aangezien geïntimeerde vergoeding nastreeft voor schade ter bestemming vastgesteld aan een lading steenplaten, te Antwerpen door de appelerende Noordnatie uit zeeschip overgeslagen, geladen en gestuwd in het binnenschip «Marguy» van appellant Abel en door deze laatste naar Lyon vervoerd;

Aangezien vaststaat dat geïntimeerde door de bestemming gelast werd met het vervoer der goederen van Antwerpen naar Lyon en dat zij te dien einde enerzijds de Noordnatie aanstelde om de koopwaar uit zeeschip te lossen, in binnenschip over te slaan, te laden en te stuwen, en anderzijds de «Marguy» bevrachtte om het vervoer naar Lyon voort te zetten;

Aangezien bij het sluiten van deze overeenkomsten geïntimeerde in eigen naam jegens appellanten opgetreden is, en beweert de bestemming voor de schade te hebben vergoed omdat zij daartoe kontraktueel gebonden was;

Aangezien bijgevolg de rechtsverbanden tussen partijen ten onrechte betwist worden en wel degelijk voorhanden zijn, maar alvorens over de ontvankelijkheid van de eis kan beslist worden, geïntimeerde het bewijs moet leveren dat de door haar erkende aansprakelijkheid tegenover de bestemming een daadwerkelijke vergoeding van de schade heeft teweeggebracht;

Aangezien zulks niet met de vereiste zekerheid uit de voorgelegde stukken blijkt, zodat de heropening der debatten zich opdringt, om aan geïntimeerde toe te laten het bewijs te brengen van haar persoonlijk geleden schade;

Aangezien ondoeltreffend is dat geïntimeerde geen draager was van het uitgegeven cognossement, daar het recht om zich de koopwaar te laten afgeven vreemd is aan de vordering tot schadevergoeding wegens averij en/of manco, die door de werkelijke schadelijder altijd kan gesteld worden;

Om deze reden:

Het Hof,

Na beraad;

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Voegt samen de beroepen ingeschreven onder nummers 59.631 en 59.632 van de algemene rol;

Ontvangt deze beroepen en alvorens erover recht te doen beveelt de heropening der debatten over het hierboven aangehaalde geschilpunt;

Stelt te dien einde de zaak op de zitting van deze Kamer van vrijdag 24 oktober 1969 te negen uur 's morgens;

Behoudt de kosten voor.

NOOT. — Zie in dit nummer ook het in dezelfde zaak op 14 november 1969 gewezen arrest.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e Kamer. — 14 november 1969.

Voorzitter: M. Liard.

Raadsheren: M.M. Grenez en Blockx.

Advocaten: Mrs. Boelens, Van Goethem en Boonen.

Binnenscheepvaart. — Schade aan de koopwaar door verkeerde stuwage. — Aansprakelijkheid. — Toezicht van de schipper.

Het toezicht van de binnenschipper bij de lading en de stuwage van de koopwaar beperkt zich tot de werkzaamheden die verband houden met de veiligheid, het evenwicht en de zeewaardigheid van het vaartuig. Wanneer de koopwaar beschadigd is ten gevolge van een stuwage die enkel verkeerd is met betrekking tot de aard van de vervoerde koopwaar, is alleen de stuwage aansprakelijk. Hij dient eventueel protest aan te tekenen indien hij meent dat onverantwoorde eisen van de schipper de verkeerde en schadeverwekkende stuwage opleveren.

C.V. Noordnatie t./ N.V. Le Rhin
en Abel t./ N.V. Le Rhin.

Herzien het arrest de dato 30 mei 1969 dezer Kamer van het Hof dat de heropening der debatten heeft bevolen om

aan geïntimeerde toe te laten het bewijs bij te brengen van een persoonlijk geleden schade;

Aangezien de door geïntimeerde thans voorgelegde stukken laten uitschijnen dat zij de bestemming daadwerkelijk voor de schade heeft vergoed, zodat de eisen gericht tegen het stuwbedrijf en de schipper, door haar voor bewuste schade aansprakelijk gesteld, ontvankelijk is;

Aangezien daaruit echter ten gronde niet mag afgeleid worden dat de appellanten gebonden zijn door de schade-regeling, die trouwens in der minne gebeurde;

Aangezien zij inderdaad de vrijwaring, die feitelijk van hen opgeëist wordt, kunnen betwisten, zowel op grond van alle middelen die hun eigen zijn, als op grond van deze die geïntimeerde tegen de bestemming had kunnen laten gelden;

Aangezien de vergoeding van de bij lossing vastgestelde schade hierin bestaat dat aan de bestemming, die zich hiermede tevreden verklaarde, 75 procent werd uitbetaald van de bedragen die geraamd werden door deskundige Vidalon, aangesteld op verzoek van de bestemming, door de voorzitter der Rechtbank van koophandel te Lyon;

Aangezien, alhoewel de Noordnatie de verrichtingen van dit deskundig onderzoek niet heeft bijgewoond, het omstandig en welgemotiveerd verslag van voornoemde gerechtelijke deskundige, regelmatig aangesteld door een bevoegde jurisdictiemacht, tegenover haar bij wijze van inlichting mag gebruikt worden, des te meer daar expert Vidalon in kennis werd gebracht van haar verweersopmerkingen en ermee rekening heeft gehouden alvorens te besluiten;

Aangezien uit de bevindingen van deskundige Vidalon blijkt dat de breukschade te wijten is aan een ongeschikte plaatsing der steenplaten in de ruimen en namelijk aan een overdreven helling der op kant gestuwde platen;

Aangezien de Noordnatie de verantwoordelijkheid voor deze verkeerde stuwage tevergeefs op de schipper zou willen schuiven, omdat lading en stuwage onder zijn toezicht gebeurden, overeenkomstig artikel 8 der wet op de rivierbevrachting;

Aangezien inderdaad het toezicht van de schipper, dat beperkt is tot de werkzaamheden die verband houden met de veiligheid, het evenwicht en de zeewaardigheid van het vaartuig, geenszins de stouwer van verantwoordelijkheid bevrijden voor fouten die hem eigen zijn, en ter zake de trouwens onbewezen bewering dat geladen en gestuwd werd volgens onderrichtingen van de schipper, geen ontlasting voor de Noordnatie meebrengen;

Aangezien daartegen geen argument kan afgeleid worden uit het feit dat een cognossement zonder voorbehoud werd uitgereikt, waar integendeel het eerder de Noordnatie behoorde gebeurlijk protest aan te tekenen, ware zij de mening toegedaan geweest dat onverantwoorde eisen van de schipper de verkeerde en schadewekkende stuwage zouden opgelegd hebben;

Aangezien bijgevolg, in strijd met het besluit van deskundige Vidalon, dat door de eerste rechter werd bijgetreden, aan appellant Abel — waarvan overigens niet kan verwacht worden dat hij het gewicht en de beperkte vastheid van speciale steenplaten van Noorse afkomst zou kennen — geen fout kan weerhouden worden in oorzakelijk verband met de schade, waarvoor de Noordnatie uitsluitend en voor het geheel aansprakelijk dient gesteld te worden;

Aangezien de schade door deskundige Vidalon oordeelkundig werd begroot op 10.113 frank (Franse frank), aan de hand van omstandige berekeningen waartegen geen bepaald bezwaar wordt ingebracht;

Aangezien geïntimeerde slechts drie-vierden van dat bedrag en van de expertisekosten, groot 2.519 fr., heeft betaald, hetzij 9.474 Franse frank;

Aangezien echter, waar geen incidenteel beroep wordt ingesteld tegen het vonnis dat geïntimeerde Noordnatie

veroordeeld heeft tot betaling van de tegenwaarde in Belgische munt van 6.922 Franse frank, het aangevochten dispositief desbetreffend dient bevestigd te worden;

Om deze redenen :

Het Hof,

Na beraad;

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Alle andere, meer omvattende of strijdige besluiten verwerpend;

Rechtdoende in voortzetting van zake;

Doet het aangevochten vonnis teniet in zover het appellant Abel veroordeeld heeft om aan geïntimeerde te betalen de tegenwaarde in Belgische munt van 2.650 Franse frank, met de gerechtelijke interesten en over de kosten uitspraak heeft gedaan;

Wijzigend desbetreffend:

Verklaart de eis ongegrond in zover tegen Abel gericht, en wijst hem in die mate af;

Verwijst appellante S.V. Noordnatie in de kosten, met uitzondering van deze die verband houden met de inzake-roeping van Abel, welke ten laste van geïntimeerde zullen blijven;

Bevestigt het aangevochten dispositief voor het overige;

Verwijst geïntimeerde N.V. Le Rhin in de kosten van het beroep nummer A.R. 59.632, vereffend tot heden aan de zijde van appellant Abel op (3.384 fr., staat avoué, + 2.000 fr., procedurevergoeding) 5.384 frank en veroordeelt appellante S.V. Noordnatie tot de kosten van het beroep nr. A.R. 59.631, vereffend aan de zijde van geïntimeerde N.V. Le Rhin op (3.146 fr., staat avoué, + 2.000 fr. rechtsplegingsvergoeding) 5.146 frank.

NOOT. — Zie in dit nummer ook het in dezelfde zaak gewezen tussenaarrest van 30 mei 1969.

HOF VAN BEROEP TE GENT

3e Kamer. — 26 september 1969.

Voorzitter: M. Van Mallegheem.

Raadsheren: M.M. Dujardin en Soetens.

Advocaat-generaal: M. Bonte.

Advocaten: Mrs. H. Hubené, Van Durme en Philippart (allen van Gent) en Demeestere (Knokke).

Stedebouw. — Bouwen. — Gestelde voorwaarden in de bouwvergunning. — Verzuim deze in acht te nemen. — Architect. — Aannemer. — Strafrechtelijke aansprakelijkheid. — Solidaire veroordeling tot gevorderd herstel.

Ingeval van bouwen zonder inachtneming van de voorwaarden gesteld in het advies van de gemachtigde ambtenaar, waarvan het beschikkend gedeelte in de schriftelijke bouwvergunning van het college van burgemeester en schepenen overgenomen werd, zijn niet enkel de bouwheer en de architect, leider van de wederrechtelijk opgerichte gebouwen strafbaar, op grond van artt. 64 en 45, 4de lid van de wet van 29 maart 1962, doch ook de aannemer der werken gaat niet vrij uit, want hij had de verplichting zich het goedgekeurd plan te doen overleggen, vooraleer met de uitvoering van de werken een aanvang te nemen.

De aannemer dient, samen met de bouwheer en de architect, solidaire te worden veroordeeld tot het gevorderde herstel, alsmede, in geval van niet vrijwillige uitvoering van de wijzigings- of aanpassingswerken, tot het solidaire bekostigen van deze werken door de bevoegde overheid uit te voeren.

Inzake O.M. en B.P. Stad Gent t./ Bekaert Maurice;
Maes Leon en Deneweth Palmer.

Overwegende dat het Openbaar Ministerie, beklagde Maes Leon, en de burgerlijke partij «de Stad Gent», tijdig en in rechtsgeldige vorm hoger beroep hebben ingesteld;

Overwegende dat de eerste rechter terecht het feit ten laste gelegd van de eerste en de tweede beklagde als bewezen heeft aanvaard; dat de tegen hen uitgesproken straf rechtmatig is;

dat de eerste rechter nochtans ten onrechte de derde beklagde van de rechtsvervolgving heeft ontslagen, zonder kosten;

Overwegende dat vaststaat dat de eerste beklagde, als bouwheer, de kwestieuze achtste verdieping van het appartementsgebouw, in tegenstrijd met de hem verleende bouwvergunning, heeft laten bouwen, en daartoe zelfs opdracht heeft gegeven;

Overwegende dat tweede beklagde bezwaarlijk zijn goede trouw kan inroepen, onder voorwendsel dat de inbreuk buiten hem om is gebeurd, en op exclusief initiatief van de bouwheer;

Overwegende inderdaad dat tweede beklagde als architect verder de leiding heeft waargenomen van de wederrechtelijk gebouwde verdieping, en slechts, voorzichtigheidshalve, door een schrijven van 2-2-1966, zijn verantwoordelijkheid heeft pogen af te wentelen, dit evenwel op een ogenblik dat de werken, onder zijn toezicht, reeds waren uitgevoerd; dat zijn laattijdig optreden ook blijkbaar was ingegeven met de bedoeling zich gebeurlijk te dekken tegen eventuele moeilijkheden van overheidswege;

Overwegende dat de telastelegging, wat derde beklagde betreft, eveneens is bewezen; dat hij, als aannemer — genoegzaam vertrouwd met de wetgeving ter zake —, de verplichting had zich het goedgekeurd plan te doen voorleggen, vooraleer met de uitvoering van de werken een aanvang te nemen;

dat, volgens verklaring van architect Maes, blijkt dat de aannemer Deneweth opdracht heeft gekregen van de bouwheer Bekaert, om het oorspronkelijk plan uit te voeren, zonder rekening te houden met de gewijzigde bouwplannen;

dat verders derde beklagde zelf toegeeft niet eens gebouwd te hebben volgens het oorspronkelijk plan, dat een afstand voorzag van 2 meter achter de rooilijn, doch op circa 1,50 meter van de rooilijn;

Op burgerlijk gebied :

Overwegende dat de eerste rechter de vordering van de burgerlijke partij gegrond heeft verklaard lastens eerste en tweede beklagde, doch niet lastens derde beklagde, gelet op dezes vrijspraak;

Overwegende evenwel dat ook wat de derde beklagde betreft, de vordering van de burgerlijke partij gegrond is, zodat hij mede solidaire dient te worden veroordeeld tot het gevorderde herstel, alsmede, — in geval van niet-vrijwillige uitvoering van de wijzigings- of aanpassingswerken —, tot het solidaire bekostigen van deze werken door de bevoegde overheid uit te voeren;

Overwegende inderdaad dat het ambtshalve uit te spreken bevel tot herstel van de plaats in de staat, zoals voorzien in de bouwvergunning, ten laste is van de daders van de weerhouden strafrechtelijke inbreuk; dat hiertoe niet vereist is dat ze eigenaar zouden zijn van de wederrechtelijk opgetrokken bouwwerken; dat dit herstel het noodzakelijk gevolg is van de gesanctioneerde inbreuk, en zich uitstrekt tot al diegenen die de inbreuk hebben gepleegd, in de zin van Hoofdstuk VII, Boek I van het Strafwetboek; dat artikel 64 van de wet van 29-3-1962 uitdrukkelijk verwijst naar de toepassing van dit hoofdstuk, en dat het

opvolgend artikel 65 bepaalt dat « benevens de straf » ook de biezondere dwangmaatregel, indien daartoe grond bestaat, zal worden bevolen ;

Op deze gronden :

Het Hof,

rechtdoende op tegenspraak ;

Gelet op de wetsbepalingen door de eerste rechter ingeroepen, ter uitzondering van artikel 191 van het Wetboek van Strafvordering, en daarenboven op artikel 24 van de wet van van 15 juni 1935, artikel 211 van het Wetboek van Strafvordering en artikel 140 van de wet van 18 juni 1869, gewijzigd door artikel 2 van de wet van 4 september 1891 ; al deze wetsbepalingen door de heer voorzitter ter terechtzitting van heden aangeduid ;

Ontvangt de hogere beroepen en erover beslissende :

Op strafrechtelijk gebied :

Bevestigt het bestreden vonnis, in de mate waarin het de eerste en tweede beklaagde strafrechtelijk veroordeeld heeft voor het hun ten laste gelegde feit ;

Doet, voor het overige, het bestreden vonnis teniet en, opnieuw wijzende, verklaart met éénparige stemmen, derde beklaagde schuldig aan het hem ten laste gelegde feit en veroordeelt hem uit dien hoofde tot een geldboete van 50 frank ;

Verhoogt deze geldboete met 190 deciemen, aldus gebracht op 1.000 frank ;

Beveelt dat bij gebreke aan betaling binnen de door de

wet bepaalde termijn deze geldboete zal mogen vervangen worden door een gevangenisstraf van 15 dagen ;

Verwijst de drie beklaagden solidair in de kosten van beide aanleggen, gevallen aan de zijde van het Openbaar Ministerie, deze van eerste aanleg begroot op 780 frank, en deze van hoger beroep begroot op 1.203 frank ;

Op burgerlijk gebied :

Bevestigt het bestreden vonnis wat betreft de solidaire veroordeling van de eerste en tweede beklaagde tot het bevolen herstel, ook wat betreft de termijn hiervoor in het vonnis « a quo » verleend ;

Doet, voor het overige het vonnis « a quo » teniet en opnieuw wijzende, veroordeelt de derde beklaagde mede-solidair met eerste en tweede beklaagden tot de verplichting van het herstel, eveneens gedurende een termijn van twee jaar ;

Bepaalt verder van nu af aan, dat bijaldien de drie beklaagden het onderhavig arrest binnen de voormelde termijn niet zouden uitvoeren, de burgemeester van de stad Gent of de door hem afgevaardigde ambtenaar gemachtigd worden om de wijzigings- en aanpassingswerken op de kosten van de daartoe solidair gehouden drie beklaagden uit te voeren, kosten die terugbetaalbaar zullen zijn tegen overlegging van een op een rekest door de heer voorzitter van de rechtbank te Gent begrote en invorderbaar verklaarde staat ;

Verwijst de drie beklaagden solidair in de kosten van de beide aanleggen, gevallen aan de zijde van de burgerlijke partij.

EUROPEES RECHT

DE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID BIJ AUTO-ONGEVALLEN.

In de lokalen van de Commissie van de Europese Gemeenschappen had op vrijdag, 21 november, de 4^e studiedag plaats van de Belgische Vereniging voor het Europees Recht. De vergadering had het probleem van de burgerlijke verantwoordelijkheid inzake auto-ongevallen als onderwerp gekozen. Directeuren of Juridische Adviseurs van meer dan twintig grote verzekeringsmaatschappijen hadden de rangen van de professoren, rechters en advocaten vervoegd, zodat de discussie zowel van uit theoretisch-juridisch, als verzekeringstechnisch en financieel standpunt werd gevoerd.

Prof. R. Legros, raadsheer in het Hof van Cassatie, zat de vergadering voor en kondigde onmiddellijk aan dat de deelnemers veel meer geconfronteerd zouden worden met de in maak-zijnde teksten dan met de bestaande wetgeving. Alle milieus welke zich met autoverzekering bezighouden, zijn het inderdaad roerend eens over de noodzaak van een grondige aanpassing van de wetgeving.

De Heer Minister van Justitie heeft een speciale commissie opgericht, die nieuwe oplossingen moet uitwerken. Prof. R.O. Dalcq, advocaat bij het Hof van Beroep en lid van genoemde werkgroep, heeft het de vergadering duidelijk gemaakt welke de nadelen zijn van het vigerende stelsel, en hoe de nieuw-ontworpen regelen dit grondig zullen wijzigen.

Het huidig systeem, ter dekking van de burgerlijke verantwoordelijkheid van de automobilist, gaat gesteund op drie elementen : de oorzaken van de verantwoordelijkheid, de regels betreffende het herstel van de schade en de verplichting van de verzekering.

a) Buiten het kader van het vervoercontract, (betaald

vervoer) bestaat er ten voordele van het slachtoffer van een verkeersongeval geen vermoeden of ook geen objectieve verantwoordelijkheid ; deze regel beheerst de materie nog alleen in Engeland en België ; andere landen, zoals Noorwegen en Duitsland, hebben inzake verantwoordelijkheid bij auto-ongevallen speciale regels uitgevaardigd, terwijl o.a. in Frankrijk en Italië een vermoeden van verantwoordelijkheid in hoofde van de autovoerder is gesteld.

Het huidig Belgisch systeem heeft tot gevolg dat de bewijslast van de fout op het slachtoffer van het ongeval berust, wat dan ook tot onrechtstreeks gevolg heeft dat de strafrechtbanken tot veroordeling overgaan op basis van een theoretische fout, opdat het slachtoffer vergoeding zou bekomen.

Het feitelijk gevolg van het bestaand Belgisch stelsel lijkt ons echter van nog groter belang : uit een onderzoek bij verschillende verzekeraars is gebleken dat de gevolgen van auto-ongevallen vergoed worden in volgende mate :

fysische schade		materiële schade
79 %	100 % vergoeding	51 %
9 %	gedeeltelijke vergoeding	5 %
12 %	geen vergoeding	44 %

Belangrijk is ongetwijfeld vast te stellen dat 12 % van de slachtoffers van auto-ongevallen geen vergoeding bekomen voor de fysische letsels die zij hebben opgelopen. Tot die groep behoren hoofdzakelijk fietsers en voetgangers. Wat de hun toebedeelde vergoedingen betreft, doet het overzicht zich als volgt voor :

fysische schade		materiële schade
52 %	100 % vergoeding	73 %
12 %	gedeeltelijke vergoeding	4 %
36 %	geen vergoeding	23 %

De groep van 36 % niet vergoede fietsers en voetgangers bestaat hoofdzakelijk uit kinderen en bejaarde personen.

Deze cijfers zijn onrustwekkend omdat duidelijk naar voren komt hoeveel fysische en materiële schade toegebracht wordt zonder dat deze vergoed of hersteld wordt, hetgeen natuurlijk voor de maatschappij in haar geheel een belangrijk verlies betekent.

b) Het herstel van de schade geschiedt in het vigerende Belgische recht nog steeds op basis van art. 1382 B.W. De meeste andere landen hebben forfaitaire of gelimiteerde vergoedingen ingevoerd. Dit systeem, dat op louter individueel vlak, minder nauwkeurig is, vermijdt echter de euvels van de individualistische methode van art. 1382 B.W. Op basis van genoemd artikel worden de geringste verminkingen vergoed (bv. invaliditeiten van minder dan 5 %) terwijl deze niet met een werkelijke schade overeenstemmen.

Ook de morele schade wordt op basis van art. 1382 B.W. vergoed, terwijl de werkelijkheid ervan in bepaalde gevallen op zijn minst kan betwijfeld worden (bv. vergoeding voor het leed door de afgestorvene doorstaan, en betaald aan zijn erfgenamen).

Verder zijn de berekeningsmethodes eveneens voor kritiek vatbaar: de vergoedingen die voor permanente invaliditeit worden toegekend, zijn gebaseerd op het inkomen van het slachtoffer; dit leidt tot zeer onrechtvaardige toestanden wanneer studenten of kinderen het slachtoffer werden van het ongeval.

c) Door combinatie van de aansprakelijkheid op basis van de fout en de verplichte auto-aansprakelijkheidsverzekering, komt men tot een zeer rigoureuze systeem, waarbij het slachtoffer een rechtstreekse vordering heeft op de verzekeraar.

De Commissie bij het Ministerie van Justitie heeft, ter verbetering van de huidige toestanden, drie projecten uitgewerkt, die echter nog in bespreking zijn en geenszins als definitief kunnen worden beschouwd. De lezer gelieve derhalve met het nodige voorbehoud hiervan kennis te nemen.

a) De vraagstukken welke verband houden met de aansprakelijkheid van de autovoerder worden opgelost in de zin van de theorieën van Prof. Tunc en van het Duits systeem. Er worden twee regimes ingesteld — die naast elkaar zullen functioneren: een eerste, waarbij een vermoeden van fout in hoofde van de autovoerder wordt voorondersteld en waarbij het slachtoffer een beperkte, forfaitaire vergoeding toegekend krijgt; een tweede, gebaseerd op het art. 1382 B.W., waarbij het slachtoffer de integrale vergoeding van zijn schade zal kunnen bekomen indien het de fout van de autovoerder kan bewijzen.

Door dit systeem wordt derhalve een vermoeden in het leven geroepen, tegen de autovoerders, en in het voordeel van al de mogelijke slachtoffers, autovoerders uitgesloten. Bovendien wordt solidariteit tussen de verschillende autovoerders ingevoerd. De inzittenden van een auto worden beschermd door de verantwoordelijkheid van de voerder. Het vermoeden ten voordele van de slachtoffers wordt alleen uitgesloten in geval van opzet of zeer zware fout.

Het herstel van de schade wordt, als tegengewicht voor de vermoede verantwoordelijkheid van de autovoerders, in bepaalde mate beperkt. Er wordt voorgesteld een systeem uit te bouwen dat veel gelijkenis vertoont met dat der arbeidsongevallen.

De vergoeding voor winstderving zou bepaald worden op basis van het netto-inkomen, met een maximum van 200.000 à 300.000 fr. per jaar. Morele schadevergoeding zou beperkt worden tot de gekwetste personen en zou in geen geval worden toegekend aan de erfgenamen.

Een ander voorstel zou voor tijdelijk gehele werkonbekwaamheid een vergoeding toekennen berekend op het netto-inkomen of gelijk aan 300 fr. per dag vermeerderd met 100 fr. per persoon ten laste, doch in totaal beperkt tot 750 fr. per dag. De gedeeltelijke permanente invaliditeit beneden 10 % zou tot geen vergoeding aanleiding geven omdat gebleken is dat in de meeste gevallen, een invaliditeit van minder dan 10 % geen invloed heeft op het inkomen van het slachtoffer, terwijl anderzijds de vergoeding zou beperkt worden tot 250.000 fr.

Ook de vergoeding voor de materiële schade zou beperkt worden door uitsluiting van bepaalde goederen of door beperking tot 500.000 (wat de bezitters van een Rolls Royce zeker zal ontstemmen!).

b) De vergoeding voor de morele, extrapatrimoniale schade wordt beperkt tot echtgenoot en kinderen; vergoedingen ex haerede worden dus radikaal uitgesloten.

c) Ter dekking van de schade veroorzaakt aan de familieleden van de verantwoordelijke autovoerder zou een bijkomend kontrakt ter ondertekening aan de verzekeringsnemer worden aangeboden; hierdoor zouden alle mogelijke slachtoffers, zoals voerders, echtgenoot, ouders, kinderen, verwanten, e.a. worden gedekt, door een beperkte verzekering (beperkt door het bedrag van de vergoedingen).

* * *

Nadat de aanwezigen aandachtig hadden geluisterd naar al deze nieuwe begrippen en principes waarmee zij zo plots werden geconfronteerd, (omdat de inhoud van deze projecten tot nu toe niet was kenbaar gemaakt) mochten zij in de self-service van de Europese Commissie het door deze aangeboden middagmaal gebruiken.

* * *

Kort daarna leidde de Heer Albanese, verbonden aan de Raad van Europa te Straatsburg, het probleem in, zoals het gezien wordt door de Raad van Europa, die, van zijn kant, sedert 1967 een ontwerp van conventie opstelt.

Uitgaande van het criterium dat het slachtoffer, meer bepaald de voetganger, bescherming verdient, aanvaardt dit ontwerp als uitgangspunt de verantwoordelijkheid van de houder van het voertuig. Die verantwoordelijkheid wordt uitgesloten voor de schade aan het eigen voertuig, aan de vervoerde goederen en in gevallen van rampen. Als fakultatieve beperkingen kunnen worden ingevoerd de schade van de voerder, die van de echtgenoot, van de houder, etc. In geen geval kan echter de verantwoordelijkheid van de houder van het voertuig worden uitgesloten door overmacht of door de fout van een derde. Men heeft hier dus te doen met een objektief regime. Alleen de fout van het slachtoffer, niet houder, kan de verantwoordelijkheid van de houder in bepaalde mate beperken.

Deze principes die in een Europese conventie zouden worden opgenomen, zullen door de ondertekenende landen als een minimum moeten worden aanvaard.

* * *

Tijdens het tweede gedeelte van de namiddag mochten de aanwezigen een korte uiteenzetting horen van Prof. Tunc, hoogleraar te Parijs, auteur van het beroemd geworden ontwerp dat zijn naam draagt.

Uitgaande van de idee dat een autovoertuig in se een gevaarsituatie schept en dat anderzijds de meeste ongevallen gebeuren tengevolge van een « vergissing » van de autoverder, en niet van een fout van zijnentwege, oordeelt Prof. Tunc dat het hoogst noodzakelijk is een « vergoedend rechtssysteem » uit te werken, los van het recht van de verantwoordelijkheid, zoals dat is gebeurd in de wetgeving op de arbeidsongevallen.

Het zal derhalve niemand verwonderen dat Prof. Tunc de twee ontwerpen, die medegedeeld waren geworden, kan goedkeuren omdat zij gedeeltelijk afstand doen van de bepalingen van art. 1382 B.W.; hij kan ze echter niet aanvaarden omdat de oplossingen niet even radikaal waren als deze die hijzelf voorstelde.

Hierop volgde een geanimeerde discussie.

* * *

Het zal niemand ontgaan dat de theorieën over de aansprakelijkheid inzake auto-ongevallen grondig moeten worden herzien, en het is dan ook de grote verdienste geweest van deze studiedag, dat hij de aanwezigen heeft geconfronteerd met de verschillende ontwerpen, die binnen afzienbare tijd deze materie zullen beheersen.

Jean Mertens de Wilmars,
Advocaat te Antwerpen.

Perikelen Gerechtelijk Wetboek

Van Mr. André Debergh, Secretaris van de Raad der Orde der Balie van Antwerpen, ontvingen wij onderstaand schrijven :

* * *

De lezers van het Rechtskundig Weekblad werden uitgenodigd hun bevindingen in verband met het Gerechtelijk Wetboek en met de toepassing van de reeds in werking zijnde bepalingen van dit wetboek aan de redactie mede te delen, opdat er mededeling zou van gedaan worden in een aan deze materie gewijde rubriek.

Mogelijk is het de bedoeling in deze rubriek alleen maar gewag te maken van ervaringen die men heeft opgedaan bij de toepassing van de bepalingen van het G.W., zulks met het oog op het formuleren van de uiteenlopende interpretaties die aan de bepalingen van dit nieuw wetboek gegeven worden door de verschillende rechtbanken.

Het is nochtans, naar mijn gevoelen, niet nodig te wachten op praktische ervaringen die men moet opdoen bij de effectieve toepassing van de bepalingen van het G.W., wijl de eenvoudige lezing van een aantal beschikkingen op zichzelf reeds volstaat om talloze anomalieën, tegenstrijdigheden en onmogelijk uit te voeren bepalingen te kunnen aanhalen.

Sta me toe enkele voorbeelden aan te halen.

Ik stel voor dat U even met mij de tekst leest van art. 965 G.W., betrekking hebbende op het deskundigenonderzoek. Ik citeer :

« Op verzoek van de meest gerede partij zendt de griffier bij gerechtsbrief aan de deskundigen een eensluidend verklaard afschrift van het vonnis.

Binnen dezelfde termijn geven de deskundigen per brief aan de rechter en de partijen kennis van de plaats, de dag en het uur waarop zij hun werkzaamheden zullen aanvangen. »

Indien men even boertig zou willen doen dan zou men boven deze tekst als titel kunnen plaatsen « Zoekplaatje »

en er als passend onderschrift kunnen bijplaatsen : « Te zoeken » : de termijn waarnaar verwezen wordt in de tweede alinea van dit wetsartikel.

Een ander, ongeveer gelijkaardig avontuur, kan men beleven bij de lezing van enkele artikelen die betrekking hebben op de rechtspleging van onbekwaamverklaring.

Aldus dient er in de eerste plaats aangestipt dat, luidens art. 1.239 G.W., de procureur des Konings de onbekwaamverklaring kan vorderen van een persoon die noch echtgenoot, noch echtgenote, noch bekende bloedverwanten heeft. In die zaken treedt de procureur des Konings dus uiteraard op als verzoeker.

Enkele artikels verder, nl. in art. 1.244 G.W. wordt uitgelegd hoe er moet te werk gegaan worden bij de door de wet voorgeschreven ondervraging van de verweerder, d.w.z. van de persoon wiens onbekwaamverklaring gevorderd wordt.

Ik citeer, doch beperk mij daarbij tot uittreksels :

«

Dadelijk nadat het verslag is ingediend en nadat de griffier bij gerechtsbrief een bericht heeft gezonden aan de verweerder, ondervraagt de rechter deze persoon in diens woning ; van de ondervraging wordt een proces-verbaal opgemaakt, dat door de rechter en de griffier wordt ondertekend in tegenwoordigheid van de procureur des Konings.

.....

De verzoeker mag bij de ondervraging niet tegenwoordig zijn, maar hij kan worden vertegenwoordigd door een geneesheer. »

Conclusie : de procureur des Konings, die krachtens art. 1.239 G.W. in de bewuste rechtspleging verzoeker kan zijn, moet krachtens de wet (art. 1.244 G.W. hierboven aangehaald) bij de ondervraging aanwezig zijn, want het proces-verbaal moet in zijn tegenwoordigheid door rechter en griffier ondertekend worden, wat niet belet dat, indien hij verzoeker is, krachtens diezelfde wettelijke beschikking hij niet aanwezig mag zijn.

Hoe rijmt men dat te saam ... ?

Iets meer specieus, doch even onlogisch is, naar mijn bescheiden oordeel, de regeling in verband met de uitgaven en gerechtskosten, zoals die werd uitgewerkt in art. 1.017 en 1.021 G.W. Inderdaad : in art. 1.017 G.W. staat uitdrukkelijk te lezen :

« Ieder eindvonnis verwijst ambtshalve de in het ongelijk gestelde partij in de kosten, onverminderd de overeenkomst tussen partijen, die het eventueel bekrachtigt. »

Alhoewel aldus altijd en in ieder geval veroordeling tot de gerechtskosten dient uitgesproken te worden — wijl de rechtbank het inderdaad ambtshalve moet doen, wordt in art. 1.021 G.W. gezegd dat de partijen de kosten moeten begroten — althans wanneer ze schriftelijke conclusie nemen — wijl anders de kosten niet invorderbaar zijn.

Men kan opwerpen dat de tegenstrijdigheid tussen beide wetsbeschikkingen slechts schijnbaar is, omdat het eerste artikel betrekking heeft op de veroordeling tot de kosten en het tweede op de vereffening van de kosten.

Mar : wat zin heeft het nu in godsnaam een rechter wettelijk te verplichten ambtshalve veroordeling uit te spreken tot betaling van gerechtskosten die dan, bij eventuele ontstentenis van begroting door de partijen — en dan nog maar alleen wanneer ze schriftelijke conclusie nemen — toch niet invorderbaar zijn.

En de klap op de vuurpijl komt dan nog ... : volgens art. 1.021 G.W. dient de partij die verzuimde kosten te

begroten en die dan toch tot de invordering ervan wil overgaan op haar kosten een nieuwe afzonderlijke rechtsvordering in te stellen. Dit kan niet anders betekenen dan dat de rechter een tweede maal veroordeling tot betaling van die kosten moet uitspreken; hij wordt immers verondersteld het reeds de eerste maal gedaan te hebben vermits hij verplicht is het ambtshalve te doen (art. 1.017 G.W.)

En wat doen we dan met de beschikkingen van het Gerechtelijk Wetboek in verband met het gezag en de kracht van het rechterlijk gewijsde, inzonderheid met de beschikkingen van art. 25 G.W.

« Het gezag van het rechterlijk gewijsde verhindert dat de vordering opnieuw wordt ingesteld. »

...Tja... wie doet er wat aan?

Ik laat het volkomen aan uw goeddunken over alle of enkele van bovenstaande bedenkingen te publiceren in de rubriek betrekking hebbende op het Gerechtelijk Wetboek.

Met mijn beste confraternele groeten.

BALIELEVEN

Conferentie der Jonge Balie Dendermonde.

De Conferentie der Jonge Balie te Dendermonde zal op zaterdag 13 dezer te 15.30 uur in het gerechtsgebouw, haar plechtige openingsvergadering houden.

Mter Herman Heyvaert zal de openingsrede houden. Hij koos als onderwerp « De Belgische Grondwet, haar Evolutie en haar Huidige Herziening ».

18 december 1969.

TIJDSCHRIFTEN

Tijdschrift voor Notarissen, jg. 1969 - nr. 11.

Van Houtte J., Ruiling van ongebouwde landgoederen. — Gecombineerde ruiling en verkoop tussen meerdere partijen.

Algemeen Fiscaal Tijdschrift, jg. 1969 - nr. 1.

Tiberghien A., Editoriaal. — Delhez R., Winsten en Baten, twee werkwijzen voor vaststelling van de belastinggrondslag. — Paulan, Bijzondere aspecten van de Belasting over de Toegevoegde Waarde.

nr. 2

Tibeghien A., Editoriaal. — Asselman R., Enkele beschouwingen over de afschrijvingen. — Lefevre E., De uitstel van de B.T.W. en de Europese Gemeenschappen. — Bollen G., Een minder gekende vrijstelling van de roerende voorheffing.

De Gemeente, jg. 1969 - nr. 11.

Dams J., Het opstellen van model-reglementen voor gemeentelijke belastingen. — Empain J., Het gebruik van computers door de gewestelijke en plaatselijke besturen. — Soens E., Het zwembad van Strombeek-Bever. — Debaedts F., Aanwijzing van ontwerper van gemeentelijke plannen van aanleg.

Nederlands Juristenblad, jg. 1969 - nr. 41.

Van Lingén N., Opus ex Machina. — Schuurmans Stekhoben W., Medisch-Juridische beschouwingen over « Kunst » en « schijn » ten aanzien van « leven » en « dood ». II. — Hartkamp A.S., Interpretatie in de oudheid. — Knap M., Worden Rechters wel op « democra-

tische » wijze benoemd? — Van den Bergh G.C.J.J., Nemo militat stipendiis propriis. — Van der Veen Th. L., Containers vormen gevaarlijke obstakels — wettelijke maatregelen gewenst.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, jg. 1969 - nr. 5064.

Van der Burg W.A.M., De onrechtmatige daad gepleegd in groepsverband (I). — Smalbraak J.Th., De materiële werkelijkheid essentieel kenmerk van het belastingrecht? Een aantekening bij H.R. 25 juni 1969 B.N.B. 1969, 212 met noot H.J. Hofstra.

Ars Aequi, jg. 1969 - nr. 9.

Keyser K., Rechtmatigheid en doelmatigheid van snel recht in strafzaken.

Nieuwe Literatuur over Oorlog en Vrede, jg. 1969 - nr. 11.

Boekbespreking.

Bestuurswetenschappen, jg. 1969 - nr. 5.

Van Poelje G.A., De gezonde stek. — Van der Burg F.H., The Parliamentary Commissioner for Administration. — Geld voor de toekomst. Verslag van het Congres van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, gehouden te 's Gravenhage op 5 en 6 juni 1969. — van Poelje G.A., De administratie en het ongeboren kind.

Journal des Tribunaux, jg. 1969 - nr. 4679.

Rasir R., Réflexions sur la notion d'« accidents du travail ».

Revue critique de Jurisprudence Belge, jg. 1969 - nr. 3.

Goossens Ch., Compétence judiciaire. — Delnoy-Margrève Cl., Divorce. — Coppens P., Faillites et concordats. (1965 à 1969).

Revue de Droit Pénal et de Criminologie, jg. 1969 - nr. 2.

Constant J., Le procureur général Jean-Joseph Raikem. — Versele S.C., Quelques problèmes de la recherche scientifique en Belgique.

Revue de l'Administration et du Droit Administratif, jg. 1969 - nr. 11.

Stichelbaudt L., La publicité des registres de l'état civil. — Modification de l'article 45 du Code civil.

Recueil Dalloz Sirey (Parijs), jg. 1969.

nr. 38.

Levasseur G., Un précédent inquiétant pour l'avenir de la probation.

nr. 39.

Loussouarn Y., Du caractère confiscatoire des mesures prises par l'Etat algérien à l'encontre des entreprises françaises.

Revue du Droit Public de la Science Politique en France et à l'Etranger, jg. 1969 - nr. 5.

Entrevan Cl., L'action culturelle et les maisons de la culture. — Demichel Fr., Actualité de Camus.

Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie, jg. 1969 - nr. 2.

Garrn H., Rechtswirksamkeit und faktische Rechtsgeltung. Ein Beitrag zur Rechtssoziologie. — Uren W.J., Criteria of Legal Positivism. Some Implications of the Legal Positivist View of Relation of Law to Morality.